

brat

Francišek 1

Letnik XVIII (CXXIX) • januar - februar 2008

**PRVI RED SE PREDSTAVI
DAN FRANČIŠKOVE DUHOVNOSTI
V SLOVENJ GRADCU
PREDSTAVLJAMO BRATE IN SESTRE FSR
SKLIC VOLILNEGA KAPITLJA FRAMA 2008
KRŠČANSKE ŠOLE V BETLEHEMU ...**

M Leto Svetega pisma

»Še eno ti manjka: prodaj vse, kar imaš, razdaj ubogim in imel boš zaklad v nebesih; nato pridi in hodi za menoj!« Lk 18,22

Kazalo

Franciškovska duhovnost

- 4 Življenje sv. Elizabete

Naša evangelizacija

- 5 Prvi misijonar za Francijo
7 Misijon mladih v Mestu otrok
8 Napovednik dogodkov

Iz naših družin

- 9 Pogled na frančiškane
11 Pogled na minorite
13 Manjši bratje kapucini
– OFM Cap

FSR

- 15 Volilni narodni kapitelj
Franciškovskega svetnega reda
Hrvaške
16 Dan Franciškovske duhovnosti v
Slovenj Gradcu
19 Pokrajinsko bratstvo koprške
škofije
20 Predstavljamo brate in sestre
Franciškovskega svetnega reda
22 Franc Jägerstätter, mučenec
svobode vesti proti nacizmu

Mladi Frančišku

- 24 Krajevno bratstvo Mladi Rod
25 Izlet narodnega sveta FO in FRAMA
27 Sv. Miklavž
27 Sklic volilnega kapitlja FRAMA 2008

RAZVEDRILLO

- 28 Nagradna zlogovna izpolnjevanica

Pravičnost in mir

- 29 Frančiškani za enotno in solidarno
Evropo
30 Operacija Kolbe
32 Drugačna globalizacija

Korenine in sadovi

- 33 Življenje sv. Frančiška

Sveta dežela

- 34 S »fičkom« v Sveto deželo
38 Jesensko potovanje do Pariza se še
ni končalo ...
42 Romanje k ptujskogorski Mariji in
martinovanje v Cerkvenjaku
44 Naša Anka
45 Krščanske šole v Betlehemu ...
47 Pridi v deželo, ki ti jo želim
pokazati!

Naslovna slika

Bratje Franciškovskega prvega reda (frančiškani, kapucini in minoriti) v Sloveniji radi sodelujemo in si medsebojno pomagamo. Slika je nastala na redovniškem dnevu v Novem mestu.

Revija brat Francišek – ISSN 1408-0192.

GLASILO FRANČIŠKOVEGA SVETNEGA REDA (FSR) V SLOVENIJI.

Revija izhaja šestkrat letno.

Izdajatelj: Založba Brat Francišek, v Ljubljani, Prešernov trg 4, SI-1000 Ljubljana.

Iani uredniškega odbora: br. Janez Papa OFM (glavni in odgovorni urednik), br. Mihael S. Vovk OFM (Franciškovska duhovnost), br. Peter Skoberne FSR (naslovnica), br. Krizostom Komar OFM in s. Ana Slivka FMM (Naša evangelizacija), br. Metod in s. Mateja Trajbarič FSR (FSR), br. Gregor Pavlič FSR (Razvedrilo), Igor Pigac FRAMA (Mladi Frančišku), br. Stane Zore OFM (Pravičnost in mir), br. Miran Špelič OFM (Korenine in sadovi, Naše knjige), br. Peter Lavrih OFM (Sveta dežela).

Lektorira: Vera Lamut. **Oprema:** Aleš Porenta. **Oblikovanje in priprava:** Salve d.o.o., Ljubljana.

Tisk: Povše, Povšetova 36a, Ljubljana.

Naslov uredništva: Ul. Vita Kraigherja 2, SI-2000 Maribor; tel.: 02/22 85 113 ali 041 778 456; **e-mail:** revija.brat.francisek@ofm.si; **faks:** 02/22 85 112. Rokopisov in slik ne vračamo.

Revija se vzdržuje s prostovoljnimi prispevki.

Prispevke nakazujte na *Narodni svet FSR Slovenije*, TRR **SI56-2420-1900-4608-820** Raif eisen banka d.d. Maribor; pri plačilu se sklicujte na **00 700-08**.

Glasilo izhaja z dovoljenjem cerkvenih oblasti.

Gospod naj vam podari mir!

Veselje božične skrivnosti
še vedno veje po naših domovih
in v srcu nam odmeva
Sveta noč, blažena noč ...
tihota božične noči,
ki prerašča v prepevanje množice angelov:
Slava Bogu na višavah!

Jaslice po naših cerkvah in domovih nam skušajo vsaj malo pričarati vzdušje, v katerem je bila **Sveta družina** v tistih trenutkih, ko je bilo rojeno Dete – Jezus Kristus. Od takrat je vse drugače, vse se je začelo na novo, celo leta štejejo od takrat na novo.

Tudi letošnje novo leto nam je prineslo nekaj sprememb. Jeseni smo vstopili v **pastoralno leto družine**, s čimer bodo zaznamovane letošnje številke *Brata Frančiška*. Vsaka številka nam bo namreč predstavila delček velike **Frančiškove družine**.

V prvi številki so tako pred nami **bratje prvega Frančiškovega reda**: *frančiškani*, *minoriti* in *kapucini*. Vsak na svoj način predstavljajo svoje poslanstvo in delo, podobnosti

in razlike, vsi pa izpričujejo željo po tesnejšem sledenju Jezusu Kristusu po zgledu sv. Frančiška.

Prihodnje številke nam bodo prikazale življenje in delo še drugih Frančiškovih redov in skupnosti ter tako pripomogle k boljšemu poznavanju celotne Frančiškove družine in s tem tudi njegove karizme.

Spoznali bomo, da je Frančiškov zgled osvojil vse, da je vsakdo lahko po njem srečal Kristusa, ga oznanjal naprej in bil njegov glasnik.

S prihajajočim letom bomo revijo *Brat Francišek* še bolj približali vsem vam, saj smo ukinili naročnino in vam revijo ponujamo brezplačno. Pri izhajanju nam seveda lahko pomagate s prostovoljnimi prispevki, ki jih odslej nakazujete na transakcijski račun Narodnega sveta *Frančiškovega svetnega reda*. Posamezna krajevna bratstva FSR in drugi večji odjemalci lahko prostovoljne prispevke nakažete skupaj in tako olajšate računovodsko delo in si zmanjšate stroške.

Za ta korak smo se v uredniškem odboru *Brata Frančiška* odločili, da bi še bolj izpričali zaupanje v božjo previdnost po zgledu sv. Frančiška in res vsem omogočili dostop do revije. Mnogo izvodov se brezplačno razdeli po naših bolnišnicah, da morejo biti tudi bolni in drugače preizkušani deležni duha sv. Frančiška.

Člani *Društva prijateljev Svete dežele* prispevate svoj delež za revijo že v okviru redne članarine, zato vam ni potrebno še posebej prispevati za revijo, veseli pa bomo vsakega vašega daru.

V prihajajočem letu tako vsem želimo obilo Božjega blagoslova in da bi vedno znali okoli sebe deliti radost in veselje. ■

Vse dobro!

br. Janez Papa

Načrt vzgoje za osemstoletnico sv. Elizabete Ogrske (1207-2007)

Prvo leto

Življenje sv. Elizabete

Dvanajsti mesec

Bolezen in smrt

Zadnji dve ali tri leta življenja je Elizabeta pogosto zbolela. Vendar ji bolezen niti ni vzela poguma niti ji ni preprečila, da bi opravljala služenje, ki se mu je posvečala. Celo takrat, ko je bila prisiljena ostati v postelji, je pripravljala volno za prejo.

Elizabeta je zbolela in spoznala, da bo kmalu umrla. Smrt jo je doletela, ko je bila stara komaj 24 let. Sprejela jo je kot Božjo voljo. Priče njene zadnje boleznii jo opisujejo kot veselega človeka, globoko potopljenega v molitev. Včasih je pela, da je odgovarjala ptiču, ki je prepeval v gozdu.

Ko je videla, da je smrt blizu, je dejala svojemu spovedniku, Konradu iz Marburga, da "je hotela premišljevatii o svojem koncu, o strogi sodbi umrlihii in o svojem vsemogočnem Sodniku", da bi bila pripravljena dati mu obračun o svojem življenju. Umrla je 17. novembra 1231.

Duhovni premislek:

Elizabeta nam kaže, kako naj se z veseljem in v združenju z Bogom pripravimo na smrt.

Ko je Elizabeta umrla, je v štiriindvajsetih letih svojega življenja uresničila veliko več kot precej ljudi, ki dosežejo osemdeset let starosti. Za nas vse je pomembno, da smo, če bi umrli jutri, pripravljene dati odgovor Bogu o svojem življenju, kakor je bila pripravljena ona.

Evangelij: "Prav, dobri in zvesti služabnik! V malem si bil zvest, čez veliko te bom postavil. Vstopi v veselje svojega gospodarja!" (Mt 25,21) ■

Prvi misijonar za Francijo

Kar smo svoj čas govorili, se danes ureničuje. Na začetku letošnjega pastoralnega letu je škof Pascal iz Natitingouja v dogovoru s škofom iz Aix-en-Provence v Franciji poslal prvega misijonarja Fidei Donum za tri leta v to pobrateno škofijo. Vsi duhovniki, redovniki in redovnice smo ves dan skupaj s škofom pripravljali novo pastoralno leto, ki ima za temo: Škofija v službi pravičnosti, sprave in miru. Pastoralni dan smo končali s slovesno sveto mašo v stolnici, kjer smo abbeja Mathurina Kunigija poslali v misijone. Sveta maša in odposlanje prvega domačega duhovnika v misijone sta bila zelo čustvena. Evropski misijonarji smo podoživljali svoje odposlanje, tukajšnji duhovniki pa so živeli nov, še ne videni dogodek v 60 let stari škofiji Natitingou.

Čeprav bi abbeja Mathurina doma še kako potrebovali in je to za škofijo velika žrtev,

je potrebno vedno imeti odprta obzorja in čutiti s potrebami vesoljne Cerkve. Istočasno je bilo čutitimo tudi veliko hvaležnosti do škofije Aix-en-Provence, ki je poslala svoj čas kar nekaj misijonarjev v našo škofijo. Ko premeš dragoceni dar vere in duhovnikov, moraš znati za to izraziti konkretno hvaležnost. Abbe Mathurin, ki je učen duhovnik, miren, tih, kontemplativen in hkrati zelo dejaven, se je s solzami v očeh poslovil od domače zemlje, ljudstva in duhovnikov ter izrazil močno upanje, da bomo ostali povezani na vse možne načine. Tisti večer še ni bil prepričan, ali bodo vse formalnosti (viza za Francijo) urejene, a čez nekaj dni je že dobil vizo in zelena luč za misijon je bila dokončno odprta. Kot zunanje znamenje odhoda v misijone mu je škof Pascal izročil Sveto pismo, ki je moč in luč na misijonarjevi poti.

Francoska Cerkev že sprejema prve misijonarje iz afriške Cerkve. Ali jih bo slovenska Cerkev tudi?

Prejšnji torek dopoldne smo pokopali 38-letnega duhovnika Pierra Kouagouja. Posvečen je bil leta 2002 v Permi, 22 km od nas,

skupaj s sobratom Otamarijem Dieudonnejem, ki sedaj študira cerkveno pravo v Rimu.

Bila je to kratka pot, a polna veselja in trpljenja. Po značaju je bil Pierre zelo vesel človek. Povsod je sejal veselje, tudi na enotedenskih pevskih vajah zborov iz plemena Otamarijev. Gorel je za dobro petje v svojem domačem jeziku. Ko mu je prišla v srce kakšna dobra melodija, jo je hotel takoj deliti z drugimi. Prav tako je načrtno razširjal vsako dobro liturgično pesem, ki je prišla na misel komur koli.

Spomnim se, kako se je veselil izredno uspele evharistične pesmi, ki smo jo peli za obhajilo. Besedilo je bilo kratko, preprosto, teološko nesporno in v srce prodirajoče. Prav takšna je bila tudi melodija. Ko jo je prvič slišal, jo je takoj začel širiti med kristjani. Bil pa je v določenih stvareh zelo odločen, in kar je spoznal za resnico, tega se je držal. Če je kdo ravnal proti temu, pa tudi če je bil to škof, mu je to jasno povedal. To ga je marsikaj stalo v življenju. Sedaj je vsega konec

in ostaja le večni počitek pri Gospodu, tako vsaj upamo.

Zelo ganljiv je bil govor škofa iz sosednje škofije Djougou. Pred kratkim sta načrtovala, da bi mu prišel pomagat v njegovo škofijo. Bil je poln dobre volje in predane razpoložljivosti za to poslanstvo. V trenutku zadnjega slovesa v cerkvi nas je do dna srca pretresla pesem slovesa, ki jo je pel Emil iz njegovega plemena Otamarijev. Besedilo, melodija in ritem so tako globoki, da človeku dajo čutiti dokončnost in krutost smrti, pa tudi upanje, ki ga prinaša Božji Sin, Vstali. Če bom tukaj umrl, si želim, da mi pojejo na pogrebu to pesem. Predvsem pa, da poje zbor Otamarijev, saj imajo izredno močne, prodorne melodije, ritme in besedila.

Včeraj smo imeli lepo sveto mašo s srečanjem katehistov. Vse je bilo lepo. Na srečanju so manjkali le nekateri, ker jih je zadržala šola. Dijaki imajo v župniji namreč že tudi verouk in sedaj jih šola zaposli tudi v sredo popoldne. Svoj čas je šola bila zaveznica evangelizacije, sedaj je postala najbolj moteč element. Dijaki so popolnoma zasedeni in razen šole skoraj

ne moreš z njimi računati razen nekoliko v soboto in nedeljo.

Danes smo slovesno praznovali 50-letnico Karitasa v Beninu. Prišle so delegacije iz vsega Benina. Ob 9h je bila slovesna zahvalna sv. maša. Somaševanje sta vodila dva škofa in duhovniki iz vsega Benina. Petje in glasbo je zagotovil mladinski zbor iz stolnice. Na koncu svete maše smo imeli nabirko vseh škofijskih Karitas za vzdrževanje sirot in drugače ogroženih otrok. Sirot je zaradi težkih boleznih staršev in zaradi AIDS-a vedno več. Po sveti maši so vse škofijske Karitas pripravile stojnice, kjer so predstavili svoje delo in ponujali tudi priložnostne izdelke (pražene arašide, sirupe, vezenine, obleke iz platna idr.) za prodajo. Bilo je seveda tudi veliko petja, plesa in bogato kosilo. Brez dobre jedače in pijače za velik praznik v Afriki ne gre. Ko je praznik, takrat se dobro je in pije! Po tem se namreč meri veličina in uspešnost praznika.

Lep pozdrav in povezanost v molitvi. Bodi-mo dobri in verni, dokler smo še na tej strani smrti. Eno v Gospodu! ■

Vaš p. Pepi

Misijon mladih v Mestu otrok

Tisti 4. julij 2007 je bil za 16 mladih prav posebno pričakovan dan, saj se je začela naša misijonska pot v Peru. Najprej iz Vipavskega Križa z avtomobili do Münchna in potem še 16 ur z letalom do Lime, pa smo bili na cilju oziroma na začetku našega načrta: pomagati bratom kapucinom v »*Ciudad de los niños*«, Mestu otrok.

Tam vzgajajo približno 350 otrok, ki so ostali brez enega ali celo brez obeh staršev. Po uvodni sramežljivosti smo navezali stike z otroki in zavihali rokave ter začeli delati. In kaj smo delali? Z našimi pridnimi rokami smo pomagali v kuhinji čistiti lečo, rezati zelenjavo, na kmetiji smo hranili prašiče, piščance, kokoši, sadili travo, v čevljarni smo šivali čevlje, rezali usnje, lepili podplate, v pekarni pa smo pekli slaščice in kruh, ki smo ga nato pojedli za zajtrk. Ob prostem času pa so bile aktivne tudi naše

pridne noge in skupaj z njimi smo igrali nogomet.

Srečanje s pogledom, pogovor, stisk roke ali samo kaka beseda s tamkajšnjimi otroci so pustili v vsakem od nas velik pečat ljubezni, preprostosti in hvaležnosti. Vse to je občutil vsak izmed nas, saj so nas ti otroci prevzeli in smo se navezali nanje. Ko je minil mesec in pol in je prišel čas, da se odpravimo nazaj v Slovenijo, so nas preletavale misli: Kaj,

ko bi še malo podaljšali, samo za kak dan ali teden ...

No, naj vam povem, da nismo podaljšali in smo se 24. avgusta odpravili nazaj v našo Slovenijo. Je pa bil odhod obogaten s solzo prijateljstva, ki se je stkalo med nami. V upanju, da ostanemo povezani in da se še kdaj srečamo, smo se ločili, toda le navzven. V srcih ostajamo prijatelji in povezani v molitvi. Hasta luego, amigos! ■

Besedilo in foto: Tomaž Paljk, Frama

Napovednik dogodkov

- 11.-13. januar 2008: duhovne vaje za Frančiškove otroke (Kančevci, Brezje, Vipavski križ)
- 25.-27. januar 2008: duhovna obnova za ministrante - bratje kapucini
- 1.-3. februar 2008: duhovne vaje za srednješolce mariborske metropolije (Kančevci)
- 8.-17. februar 2008: ljudski misijon v Polzeli v Savinjski dolini - bratje frančiškani
- 15.-17. februar 2008: srečanje otrok s Frančiškovih taborov A, C in E (Sveta Gora) - bratje frančiškani in manjše sestre
- 15.-17. februar 2008: Pevski konec tedna (Kančevci) - bratje kapucini
- 17. februar 2008: srečanje narodnega sveta FO in FRAMA
- 22.-24. februar 2008: srečanje najstnikov s Frančiškovih taborov B in D (Sveta Gora) - bratje frančiškani in manjše sestre
- 22.-24. februar 2008: duhovne vaje s svetim pismom (Kančevci) - dr. Maksimiljan Matjaž
- 29. februar - 2. marec 2008: duhovne vaje za študente (Sveta Gora) - bratje frančiškani in manjše sestre
- 29. februar - 2. marec 2008: duhovne vaje za Frančiškovo mladino (Strunjan)
- 4.-5. april 2008: Klarin dan mladih (Nazarje)
- 11.-12. april 2008: Duhovni kapitelj FSR (Kančevci)
- 13. april 2008: srečanje narodnega sveta FO in FRAMA
- 18.-20. april 2008: Naveza velikodušnosti - bratje kapucini
- 26.-30. april 2008: romanje v Assisi za družine - bratje kapucini
- 1.-4. maj 2008: romanje frančiškanskih župnij v Assisi
- 30. maj-1. junij 2008: Kapitelj FO in FRAMA (Piran)

Pogled na frančiškane

Pogovor z br. Stanetom Zoretom

Kako bi na kratko predstavil frančiškanski red?

Začelo se je s svetostjo, in sicer s svetostjo Frančiška Bernardoneja, ki ga danes vsi poznamo kot sv. Frančiška Asiškega. V njegovem zagnanem tavanju za uresničenjem ideala, da bi postal velik knez, ga je nagovoril Gospod. In Frančišek je Gospodu odgovoril s ponižno pokorščino.

Njegova nalezljiva enostavnost je pritegnila tovariše in okoli njega se je začela oblikovati skupina ljudi, ki so živeli za isti cilj – spolnjevati sveti evangelij našega Gospoda Jezusa Kristusa. Od gospoda papeža, kakor je sv. Frančišek nagovarjal svetega očeta, so leta 1209 dobili potrditev svojega načina življenja in luč sveta je zagledal red manjših bratov, kakor ga je poimenoval sam Frančišek. Temu redu je Frančišek leta 1223 dal Vodilo, ki ga je potrdil papež Honorij III. Prvi stavek tega Vodila pravi: „Vodilo in življenje manjših bratov je spolnjevanje svetega evangelija našega Gospoda Jezusa Kristusa z življenjem v pokorščini, brez lastnine in v čistosti.“

Zaradi okoliščin, v katerih so bratje živeli in ki niso bile vedno naklonjene idealu, ki je

navdušil Frančiška in njegove prve tovariše, so se bratje kmalu začeli spraševati, kakšen način življenja oziroma kakšno spolnjevanje Vodila je najbližje izvirom. To je med brati povzročilo napetosti in delitve, ki so leta 1517 privedle do delitve na minorite in observante, dobro desetletje kasneje pa so nastali še kapucini.

Danes je frančiškanski red razširjen po vseh deželah sveta. To pestrost sem doživel tudi sam, ko sem se udeležil generalnega kapitlja reda leta 2003 v Assisiju. To govori o življenjski moči Frančiškovega sporočila danes, za današnjega človeka. Po drugi strani pa predstavlja odgovornost nas, Frančiškovich bratov, do dediščine, ki ni zgolj izročilo preteklosti, ki bi ga morali varovati, ampak ji moramo v zvestobi evangeliju dati svoj dejavni prispevek, če hočemo ostati zvesti Frančišku in njegovemu izročilu.

Kar zadeva specifično frančiškansko karizmo, sem vedno malo v zadregi, kako naj bi jo predstavil. Naše življenje je še vedno izpolnjevanje svetega evangelija v pokorščini, brez lastnine in v čistosti. Temu tudi skušamo po svojih najboljših močeh ostajati zvesti. Po drugi strani pa to naročilo brata Frančiška uresničujemo na tako različne načine, v tako različnih službah, da je zelo težko reči: Tole je pa specifično frančiškansko. Gre preprosto za to, da živimo in oznanjamo evangelij v vseh dejavnostih in med vsemi ljudmi, med katere nas pošilja Previdnost.

Kaj te pri sv. Frančišku najbolj nagovarja?

Morda bi z enim izrazom to opredelil kot združevanje nasprotij. Pri tem ne mislim na Frančiškovo posredovanje za spravo med asiškim škofom Gvidom in županom. Frančišek je nasprotja združeval v sebi. Bil je brezpogojno pokoren Božji volji, hkrati pa ni čakal, da mu bo Božja volja jasnejša od belega dne, ampak je bil v istem hipu, ko je nekaj spoznal kot Božji nagovor, že pripravljen na delovanje. Popravilo cerkve sv. Damijana, Marije Angelske in sv. Petra je sad te Frančiškove svete neučakanosti. Svetniško je spoštoval papeža, pa ga to ni oviralo, da se v času križarske vojne, ki jo je papež podpiral, ne bi odločil za drugačen način srečevanja z muslimani. Brezmejno je ljubil brate, vendar njegova ljubezen ni v ničemer zmanjšala odločnosti in zahtev, ki jih je postavljala bratom. Skratka, nagovarja me ta svetost, ki je uresničena na enkrat, Frančiškov način.

Zakaj si vstopil ravno k frančiškonom?

Nekje sem prebral misel, ki pravi, da je slučaj tisto dogajanje v svetu, v katerem želi Bog delovati inkognito. Vedno bolj spoznavam, da je šlo pri meni prav za to. Včasih hudomušno rečem, da sem postal frančiškan zaradi tega, ker sem imel preveč časa. Ko sem hodil v gimnazijo, smo imeli po pouku še uro ali dve časa, preden je prišel avtobus, saj smo bili „vozači“. Pouk smo imeli takrat samo popoldne. Nekega dne me je sošolec Jernej, ki ga ni več med živimi, povabil, če bi šel z njim k frančiškonom k maši. Zakaj pa ne, sem si mislil. In tako se je začelo – s čudovito Božjo

iznajdljivostjo. Na misel mi prihaja Jeremija in njegov poklic. Bogu namreč pravi: „Zapeljal si me, Gospod, in dal sem se zapeljati.“ Sam sem razmišljal o tem, da bi postal zdravnik ali profesor in še nekaj možnosti je odzvanjalo iz moje prihodnosti. Gospod pa mi je poslal Jerneja in me po njem pripeljal k frančiškonom. In vesel sem, da je bilo tako.

Kaj te pri tvojem delu najbolj veseli?

Dve stvari me posebno nagovarjata. Najprej življenje z brati, ki so tako zelo drugačni od mene, pa vendar čutim, da se lahko zanesem nanje, da mi bodo stali ob strani v trenutku, ko jih bom resnično potreboval. Za vso različnostjo, ki zna včasih biti tudi zahtevna, je tisto trdno prepričanje, da so in da ostajajo bratje.

Drugo področje pa je delo z ljudmi, v katerem na poseben način doživljam Jezusovo naročilo: „Pojdite po vsem svetu in oznanite evangelij.“ Najbližje sta mi pridiganje in spovedovanje. Ne vem zakaj, ampak v tem čutim, da v veri in molitvi služim Gospodu in ljudem.

Katere službe v redu si že opravljal?

Ti in bralci mi boste morali oprostiti, če služb, ki so mi bile zaupane, ne bom našteval. Na začetku svojega redovniškega življenja v frančiškanskem redu sem si postavil dve načeli: za nobeno službo se ne bom potegoval in nobeni službi, v katero bom postavljen, ne bom rekel ne. V dvaindvajsetih letih po duhovniškem posvečenju sem se tega skušal

po najboljših močeh držati. Moj odgovor je torej takle: v redu sem opravljal tiste službe, v katere so me postavili ali izvolili moji bratje.

Načrti za naprej?

Na osnovi prej povedanega bo moral tudi ta odgovor biti precej širok. Načrte lahko delam samo v službi, ki jo trenutno opravljam v bratstvu. To pravzaprav spada med moje dolžnosti, sicer bi ravnal neodgovorno. Kar pa zadeva prihodnost kot tako, jo prepuščam previdnosti dobrega Boga in modrosti svojih bratov.

Česa se najraje spominjaš?

Ob tem vprašanju mi prihaja na misel francoski rek, da so si nasprotja blizu, da se dotikajo. Dve prestavitvi sta me posebno plašili. Bal sem se, kako bom zmožel. In priznati moram, da je bil moj strah v obeh primerih močan in duša vznemirjena. Potem pa sem na obeh krajih doživel čudovito lepe čase, ki se jih še vedno z velikim veseljem spominjam. Osebno izkustvo me utrjuje v prepričanju, da je pokorščina, čeprav je včasih ne samo težka, ampak naravnost boleča, na koncu razkošno blagoslovljena in rodovitna.

Kaj pa konjički?

Kakih posebnih konjičkov, s katerimi bi polnil baterije ali morda bežal od „teže dneva in vročine“, pravzaprav nimam. Kadar ostaja kaj časa, rad prevedem kakšno besedilo, če me kdo prosi zanj ali če ga sam potrebujem pri svojem delu, pa tudi dobra knjiga se v takih trenutkih duši vedno prileže. ■

Pogovarjal se je br. Janez Papa

Pogled na minorite

Pogovor z br. Milanom Kosom

Kako bi na kratko predstavil minoritski red?

Sv. Frančišek je s svojim načinom življenja navdušil ljudi, da so želeli živeti po evangeliju kakor on. Prvi bratje, ki so se mu pridružili, so se sprva imenovali asiški spokorniki. Ker je bratstvo naraščalo, je Frančišek hotel dobiti odobritev in varstvo Cerkve za svoje prenoviteljsko gibanje. Napisal je Vodilo za življenje, ki ga je potrdil papež Honorij III. 29. novembra 1223. Tako je bil ustanovljen Red manjših bratov (Ordo Fratrum Minorum).

Zaradi različnih pogledov bratov na poslanstvo reda in zahtev Cerkve so se znotraj bratstva začele pojavljati napetosti. Po letu 1517 se je red razdelil na različne podskupine. Do danes so se ohranile tri veje: minoriti, frančiškani in kapucini. Vse nas povezuje izpolnjevanje istega Vodila življenja, le njegove razlage so skozi stoletno zgodovino postale različne. Vse tri veje smo danes samostojni redovi. Vsak na svoj način živi delček ustanoviteljeve karizme.

Frančiškove brate, ki so se namesto po odmaknjenih samotiščih naselili na obrobju mest, so kmalu imenovali "konventuale". Izraz ima izvor v latinski besedi convenire (priti skupaj) ali convivere (skupaj živeti). Bivališča, ki so jih zgradili ob cerkvah, so postala akademska središča. "Conventus" je bil tudi primerno mesto za molitev, bratsko življenje in služenje ubogim, ki so se zadrževali zunaj mestnih obzi-

dij. V nemško govorečih deželah in tudi pri nas se je do danes ohranilo ime minoriti.

Ne glede na to, ali smo bratje ali duhovniki, živimo skupaj kot bratje. Združuje nas življenje evangelijskih svetov uboštva, čistosti in pokorščine. Drug drugega in ljudi, h katerim smo poslani, podpiramo s skupno in osebno molitvijo. Po Frančiškovem zgledu nam ni tuja nobena dejavnost. V naših samostanih v Sloveniji se največ posvečamo župnijski pastoralni, delu z FSR, FRAMO, FO, pastoralni romarjev in turistov (Ptujška Gora, Olimje ...), duhovnim vajam za mlade in osnovnošolce, ljudskim misijonom ... Čeprav je naše življenje velikokrat napolnjeno z obveznostmi, se trudimo živeti Frančiškovo naročilo: "Delajo naj tako, da se bodo ogibali lenobe, ki je sovražnica duše, vendar pa da ne bodo ugašali tistega duha svete molitve in pobožnosti, ki mu morajo služiti vse časne stvari".

Slovenska provinca je tudi odprta za potrebe reda in misijone. Minoriti smo namreč navzoči v 64 državah, kjer imamo 653 samostanov, v katerih je 4528 bratov.

Kaj te pri sv. Frančišku najbolj nagovarja?

Predanost. Popolnoma se je izročil Bogu. Nobena zemeljska stvar ga ni več ovirala in zato je lahko vzkliknil: Sedaj lahko resnično molim Oče naš ...

Sprejemanje bratov, gobavcev, duhovnikov, laikov, drugače mislečih, narave. Ničesar ni želel zase, zato je lahko umiral v sebi in se popolnoma daroval človeku. Biti popolnoma predan Bogu in živeti po evangelijski za ljudi, ki te potrebujejo.

Zakaj si vstopil ravno k minoritom?

Ob koncu osnovne šole je v naši župniji, kjer delujejo škofijski duhovniki, imel novo mašo minorit Mirko Horvat. Takrat sem spoznal nekatere minoritske bogoslovce, ob katerih sem si prvič postavil vprašanje, ali ne bi tudi jaz postal duhovnik. Novomašnik ni pozabil name, prišel je k nam domov in me konkretno povabil, da bi

šel v malo semenišče. Odločitev ni bila težka, čeprav nisem vedel skoraj nič o redovnikih. Ko danes razmišljam o moji odločitvi, da sem šel k minoritom, mislim, da sta bile pomembni dve stvari. Domači duhovnik nas je ministrante redno po vsaki maši povabil pred tabernakelj, kjer smo zmolili očenaš, da bi se odločili za pravi poklic v življenju. Med drugim nas je tudi spomnil na duhovniški poklic in nas peljal v malo semenišče v Maribor. S tem je bilo odprto obzorje tudi za to pot. Da sem se odzval na povabilo minoritskega novomašnika, pa je gotovo najbolj vplivalo to, da sem že poznal nekatere patre, bogoslovce in semeniščnike. Zdelo se mi je, da bi bilo lepo živeti skupaj z njimi.

Kaj te pri tvojem delu najbolj veseli?

Največje veselje doživljam takrat, ko začutim, da sem bratom in tudi laikom daroval Frančiškovo veselje do življenja, utrdil zaupanje v Boga v življenjskih preizkušnjah, ponudil bli-

žino v besedi ali konkretni navzočnosti, ko to potrebujejo, znal potrpežljivo prisluhniti ...

Katere službe v redu si že opravljal?

Po posvečenju sem bil dve leti kaplan, in sicer na Vidmu pri Ptujju in nato v Gradcu v Avstriji. Potem sem nekaj časa preživel v samostanu sv. Maksimilijana Kolbeja v Ljubljani kot tajnik in ekonom minoritske province in ob koncu tudi gvardijan. Pred nekaj leti sem nato prevzel službo gvardijana v našem najstarejšem samostanu na Ptujju in lansko leto so me bratje izbrali za službo provinciala.

Načrti za naprej?

Ti so gotovo v tem, da izpolnim Božjo voljo. Moja velika želja je, da bi slovenski minoriti ob 800-letnici praznovanja potrditve našega Vodila postajali pravi Frančiškovi bratje. Pomembni se mi zdita dve stvari. Prvič, da bi bila med brati vedno močnejša zavest bratstva v samostanih, provinci in tudi v redu. In drugič, da bi gojili resnično močno duhovno življenje, kajti le tako bomo lahko tudi po 800 letih nagovorili današnjega človeka tako, kakor ga je sv. Frančišek.

Česa se najraje spominjaš?

Lahko rečem, da je veliko lepih spominov, naj bo to iz študijskih let, pastoralnega dela, redovniškega življenja ... Vedno znova doživljam čudovite trenutke na romanjih v Assisi, po poteh sv. Maksimilijana Kolbeja, z zakonsko skupino. Vsakič pride do velike duhovne odprtosti in človeške bližine, ko res začutim romarje in tudi svoje brate v njihovi notranjosti, v veselju, žalosti, zaskrbljenosti, razigranosti ... Veliko pa mi pomenijo tudi srečanja bratov minoritov, naj bo doma ali v tujini.

Kaj pa konjički?

Ali jih imam? Nekateri bratje pravijo, da je moj konjiček potovanje. Morda. Vsekakor se za sprostitev rad zapeljem s kolesom po haloških gričih ali okrog Ptujjskega jezera. Nekaj dni na leto si poskušam s prijatelji nabirati novih moči v slovenskih hribih in planinah. ■

Pogovarjal se je br. Janez Papa

Manjši bratje kapucini – OFMCap

Ko sta se v začetku 16. stoletja s papeževim blagoslovom iz velike družine Frančiškovih bratov oblikovala redova manjših bratov minoritov in frančiškanov, je bilo verjetno za marsikoga nenavadno, da se je manj kot deset let za tem rodil še red manjših bratov kapucinov. Med Frančiškovimi brati je bilo vedno zaznati živo željo po prenovi v prvotnem duhu. In prav tu gre iskati vzroke za nastanek kapucinskega reda.

Upam, da ne bo zvenelo samovšečno, če rečem, da smo se bratje kapucini rodili iz potrebe po vrnitvi k Frančiškovem načinu življenja, k Vodilu brez komentarjev, predvsem k samotarskemu življenju, ki je omogočalo globoko molitveno izkušnjo. Prvi kraji naše navzočnosti v italijanskih Markah so oddaljeni od mest, celo od vasi. Kljub temu pa so prvi bratje (Matej iz Bascia ter rodna brata Rafael in Ludvik iz Fossombrona ter drugi, ki so se jim pridružili) občasno živeli v tesni povezanosti z revnimi ljudmi v dolini. Ko je v okolici Camerina izbruhnila kuga, so šli med bolnike, jim ljubeče stregli ter pri tem tvegali tudi svoje življenje (podobna »zgodba« bratske ljubezni se je konec sedemnajstega stoletja ponovila tudi na slovenskih tleh). Veliko bratov je v tem služenju umrlo zaradi

Ko je Cerkev prosila brate kapucine, da bi šli v misijske dežele oznanjat Kristusa, so se v skladu s Frančiškovim vodilom prizadevali za mirno sožitje z drugače verujočimi. To je očitno opazil tudi turški sultan Mehmet, ki v svojem pismu papežu leta 1678 piše: »Velika ponižnost in pokorščina, ki mi jo izkazujejo ti svečeniki in spokorniki kapucini, ki jim dovoljujem, da živijo v mojem imperiju«.

kuge. Prav to pričevanjsko življenje prvih bratov kapucinov je prepričalo krajevnega škofa in kaj hitro tudi papeža Klemenca VII., da je 3. julija 1528 (le tri leta po prvi ustni potrditvi) izdal bulo (papeški dokument), s katero je potrdil kapucinski red in dovolil sprejemati nove člane.

Prva leta so bratje preživeli v skrajnem uboštvi, molitvi, molku in oddaljeni samoti; tako je imel red v svojih začetkih precej puščavniško-kontemplativno podobo. Kakor Frančišek pa so tudi prvi bratje kapucini kmalu zaslutili potrebo po uravnoteženem molitveno-apostolskem življenju; tako so že leta 1536 v svoje Konstitucije zapisali temeljitejša smernice za svojo pridigarstvo dejavnost, ki je bistveno zaznamovala našo vlogo v Cerkvi. Gotovo ni naključje, da je od srede osemnajstega stoletja eden od bratov kapucinov papeški pridigar. Trenutno je to tudi Slovecem dobro znani br. Raniero Cantalamessa¹, ki to službo opravlja že osemindvajseto leto.

Bratje kapucini se zahvaljujemo Bogu, da je že od prvih začetkov ubujal med nami tudi svete brate. Skozi skoraj 500-letno zgodovino naštejemo okrog 50 svetih in blaženih bratov (v vsej naši zgodovini menda ni bilo leta, ko ne bi živel vsaj en sveti brat): od prvega sv. Feliksa Kantališkega do nam vsem znanih spovednikov sv. Leopolda Mandiča in sv. Pija iz Pietrelcine.

Če se za hip ozremo še na štiristoletno navzočnost bratov kapucinov na slovenskih tleh, ne moremo mimo velikih imen: pridigarja Janeza Svetokriškega in njegovih petih knjig Svetega priročnika, Romualda Marušiča in njegovega Loškega pasijona, brata Oswalda in njegove znamenite baročne

1 Br. Raniero Cantalamessa je lani obiskal Slovenijo in v Stični spregovoril večini slovenskih duhovnikov. Bratje kapucini smo v prevodu izdali naslednje njegove knjige: Evharistija, naše posvečenje (2004), Božična skrivnost (2005), Moč križa (2006), Sveti Duh in binkošti (2006) in Živeti v Kristusu (2007).

ne slike Slava Sv. Trojice (pravijo, da spada med največja in najlepša baročna dela na platnu).

In naš danes? Čeprav živimo v manjših bratstvih, ki so potresena po Sloveniji, in čeprav nas marsikdaj precej zaposluje domača župnijska dejavnost, se v duhu naše majhnosti trudimo biti na razpolago tam, kjer nas potrebujejo: spovedovanje in pomoč po župnijah, vodenje ljudskih misijonov in duhovnih vaj, predavateljska in založniška dejavnost. V zadnjih letih se precej posvečamo delu z mladimi, ko z njimi romamo po Frančiškovi in Klarinih stopinjah; prav njih je namenjena tudi revija Frančiškov prijatelj. Za vse tiste, ki bi radi zavestneje živeli iz Božje besede in poglobili svoj osebni molitveni odnos z Gospodom, skupaj z usposobljenimi laiki širom po Sloveniji pripravljamo in vodimo Delavnice molitve in življenja, ki jih je ustanovil naš brat Ignacio Larrañaga. Blizu nam je tudi pesem, zato smo pred leti posneli zgoščenko in vas povabili: »Zapojte z nami!«. Mnogim je še vedno zelo svež spomin na spomladanski radijski misijon, ko smo vabili in razmišljali, kako še bolj »Živeti v Kristusu«.

Naj sklenem s povabilom: Zapojte z nami, brati kapucini, hvalnico Gospodu za preteklo; in zapojte z nami prošnjo, da bi bili bratje kapucini tudi v prihodnje ponižni pevci Božjih dobrot in da bi povsod, kamor nas Gospod pošilja danes in jutri, prinašali njegov mir in dobro! ■

br. Štefan Kožuh

Volilni narodni kapitelj Frančiškovega svetnega reda Hrvaške

Bratje in sestre Frančiškovega svetnega reda sosednje Hrvaške so v domu duhovnih vaj Tabor v Samoboru od 5. do 7. oktobra 2007 obhajali svoj redni volilni kapitelj. Kapitlju je predsedovala generalna ministrica FSR s. Encarnacion del Pozo.

Na povabilo predsednika NS FSR Hrvaške je člane kapitlja obiskal br. Mirko Potočnik, predsednik NS FSR Slovenije, ki je to priložnost izkoristil tudi za srečanje z generalno ministrico. V krajšem pogovoru je s. Encarnacion poudarila, da je po njenem trdnem prepričanju Frančiškov svetni red v Cerkvi prava redovna ustanova, vendar je istočasno tudi povsem laiška organizacija, saj vsi bratje in sestre živimo v svetu! Kot dokaz, da ima prav, je povedala, da je bila kot predsednica mednarodnega bratstva povabljena na avdience k svetemu očetu skupaj z vsemi redovnimi predstojniki in tudi na srečanje z vsemi predstavniki laičkih gibanj v Cerkvi.

Kratko srečanje z brati in sestrami kapitulariji je naš predsednik izkoristil tudi za povabilo br. Stjepanu Liceju, naj kot poseben gost in predavatelj sodeluje na našem duhovnem kapitlju, ki bo spomladi prihodnje leto. Br. Stjepan, pesnik in pisatelj, avtor več knjig z

duhovno vsebino (Angelske zgodbe, Nikoli se Ti ne bom dovolj zahvali, Odkritje bližine ...) je povabilo z veseljem sprejel.

Skupaj z novoizvoljenim narodnim svetom in vsemi kapitulariji se je slovenski gost udeležil tudi zahvalne svete maše, ki jo je daroval generalni duhovni asistent p. Ivan Matić, OFM.

Novi predsednik br. Mato Batorovič je izrazil željo, da bi čez dve leti, ko bo v Stični skupno romanje slovenskih in hrvaških vernikov, pripravili tudi srečanje bratov in sester FSR obeh sosednjih narodnih bratstev.

Kapitelj je izbral novo vodstvo za naslednje triletnje:

- Mato Batorovič, narodni minister
- Stjepan Kelčić, namestnik narodnega ministra
- Hilda Švarcmajer, tajnica
- Štefica Horvat, blagajničarka
- Krešimir Štetić, odgovorni za vzgojo
- Tomislava Kekez Jengiđ, odgovorna za Framo
- Antica-Nada Ćepulić, mednarodna svetnica
- Ana Fruk, namestnica mednarodne svetnice
- Ana Melnjak, ministrica za Zagrebško pokrajinsko bratstvo
- Milan Nikić, minister za Osješko pokrajinsko bratstvo
- Neda Kukuljan, ministrica za Primorsko in Istrsko pokrajinsko bratstvo
- Marin Vidošević, minister za Zadarsko-šibeniško pokrajinsko bratstvo
- Mila Šuto, ministrica za Splitsko in Dubrovniško pokrajinsko bratstvo
- fra Ljudevit Maračić OFMconv, predsednik Konference narodnih duhovnih asistentov
- fra Zvonimir Brusač TOR, narodni duhovni asistent
- fra Petar Filić OFM, narodni duhovni asistent
- fra Nikola Bašnec OFMcap, narodni duhovni asistent
- Siniša Pucić, predstavnik Frame v NS ■

Dan Frančiškove duhovnosti v Slovenj Gradcu

24. novembra 2007 zjutraj smo se člani FSR zbirali pred cerkvijo sv. Antona Padovanskega na Viču in počakali avtobus, ki nas je odpeljal v Slovenj Gradec na dan Frančiškove duhovnosti. Srečanja, ki jih organizira Frančiškova konferenca, potekajo po različnih slovenskih krajih dvakrat na leto že od jeseni 2004. Zberemo se bratje in sestre vseh treh Frančiških redov, da skupaj obudimo spomin na našega velikega očeta. Letošnje srečanje pa je bilo hkrati lep zaključek leta, posvečenega sv. Elizabeti Ogrski, veliki svetnici dobrotelčnosti.

Ko smo pobrali še brate in sestre iz Sostrege in Štepanjskega naselja, smo zavili proti Koroški. Seveda nismo mogli brez molitve. Svetli del rožnega venca smo izročili materi Mariji in njeni priprošnji za naš narod, ki v miru živi na tako lepem koščku zemlje.

V Slovenj Gradcu nas je najprej pozdravil gospod župnik Peter Leskovar, v imenu Frančiškove konference pa provincialna predstojnica frančiškank brezmadežnega spočetja, sestra Paulina Kolbl. Poudarila sta, kako sta vesela, da smo se zbrali okoli sv. Elizabete, ki naj s svojo priprošnjo obudi v

Vsak izmed nas ima izkušnjo Božje ljubezni in odrešenosti, je poudarila, kajti vsak izmed nas je že padel v temo greha in se mu je Jezus Kristus približal v podobi Samarijana. Naši grehi so tista vrata, skozi katera lahko k nam vstopa Bog. In ta izkušnja Božje bližine nam daje moč, da lahko vztrajamo ob bolniku, najstniku, starem človeku ...

nas voljo hoditi za Gospodom, in nam zaželela Božjega blagoslova za naše delo. Geslo srečanja »In šel je po drugi strani mimo« (Lk 10, 31) naj bi nas opozorilo in spodbudilo k pazljivosti – da ne bi spregledali in šli mimo tistih, ki so v stiski.

Svoje delo smo začeli s Frančiškovo molitvijo *O sveti, veličastni Bog ...* Nato je sledil rožni venec. Vsaka desetka je imela svoj namen:

- prosili smo za otroke, da bi živeli v krogu svojih družin in v povezanosti z Gospodom;
- za mlade, da bi znali uresničiti sanje, ki jih je Gospod položil v njihova srca, in da bi se znali upreti potrošniki družbi;
- za vse poročene, da bi po vzgledu in priprošnji sv. Elizabete živeli v spravljivi ljubezni in zvestobi in bi znali sprejemati dar starševstva;
- za vse bolne, da bi kljub težki preizkušnji z veseljem živeli svoje življenje;
- za vse redovnike in redovnice, da bi z veseljem in predanostjo hodili za Gospodom in s svojim zgledom navduševali mlade;
- dodali smo desetko za vse rajne, posebno pokojne brate in sestre vseh treh redov, da bi skupaj s sv. Elizabeto uživali večno radost in veselje.

Naše srečanje se je nadaljevalo v Galeriji, kjer smo poslušali predavanje Tatjane Lukner, male sestre sv. Frančiška, ki nas je ob odlomku o usmiljenem Samarijanu (Lk 10, 25-37) ponovno spomnila na bistveni vprašanja našega življenja – kako najti odnos z Bogom, da ne bom več sam, in z bližnjim, da tudi ta ne bo več sam.

Da nam tudi moč za to, da si v odnosu upamo tvegati, kajti tudi Samarijan, ki je tisti hip dal toliko, kolikor je zmožal, je tvegala, da se bodo razbojniki vrnili in napadli še njega.

Tudi pri sv. Frančišku je Gospod lahko vstopil samo skozi njegov greh. Samo prek Frančiškovega odnosa z gobavcem, preko gnusa in odpora, ki ga je začutil prvi hip. Prek svojega uživanja in spoznanja, da ima vse, nekdo drug pa nima ničesar, je lahko Frančišek stopil v odnos z Gospodom, ki ga je pripeljal do spreobrnjenja.

Sestra Tatjana nas je opozorila tudi na sv. Elizabeto, kjer pa je bilo malo drugače. Sv. Elizabeta sama ni grešila, je pa nosila posledice greha, ki so ji ga storili – komaj štiriletno so poslali od doma. In prek te izgube doma je lahko k njej vstopil Gospod. In ker je izgubila lasten dom, je razumela in poznala stisko vseh revežev.

Potem pa je sestra pozvala tudi nas, da naj razmislimo, kje so tisti naši grehi, kjer

lahko Gospod vstopa, kjer se pustimo objeti. Kje so naše rane in ali se upamo srečati z njimi? Zakaj smo Frančiškovi in kako drugi to opazijo? Ali se pustimo objeti Bogu, ki nas je vedno vesel?

In ravno to, da se obrnemo na Očeta ne glede na greh, je bistvo našega odnosa z njim.

Po končanem predavanju smo se razdelili v dve skupini. Ena je odšla s patrom Danilom Holcem v cerkev k adoraciji, tisti, ki smo ostali, pa smo se spet razdelili po redovih. Sestre in bratje tretjega reda smo poizkusili odgovoriti na vprašanje, v čem sta danes naša naloga in identiteta.

V pogovoru se je izrisalo kar nekaj stvari. Začeli smo z bogataši današnjega časa, s tistimi, ki so v resnici zelo potrebni pomoči. Njim moramo prinesiti Frančiška in njegovega duha, da bodo uvideli, da potrošništvo in uživaštvo nista pravi način življenja.

Potem smo poudarili, da moramo najprej iskati Kristusa v bratu in sestri, šele potem v Svetem pismu in Cerkvi, in da je naš izziv tudi delovno mesto. Imamo nalogo oznanjevanja. Vsak član FSR je bil poklican in se je odzval na klic, zato moramo biti ponosni na to, kar smo, in da lahko tam, kjer živimo, s svojim življenjem pričujemo za Gospoda. Življenje z Njim naj izraža tako trdnost in veselje, da drugi to opazijo in se sprašujejo, kako zmoremo tako živeti. Kajti neverni ne berejo Svetega pisma, vidijo pa nas, kako živimo. Vsak ima svoje darove in prostor, kjer lahko nekaj

naredi. Potrebna pa je osebna molitev in tudi hvaležnost za tiste, ki molijo za nas.

V globoki hvaležnosti za vse, kar nam daje Gospod, smo zaključili delo in odšli na odmor.

Po kosilu so nekateri odšli na ogled mesta, drugi smo klepetali in pozdravljali znance, ob 15h pa smo se vsi zbrali pri sveti maši. Daroval jo je skupaj s številnimi sobratmi provincial minoritov, pater Milan Kos.

V pridigi je nanizal nekaj misli o sv. Elizabeti, ki je bila vzorna žena in mati, znana kot ena najbolj plemenitih žena v vsem cesarstvu, ki je veliko časa posvečala molitvi, ročnim delom in delom usmiljenja. Leta 1228 je javno izpovedala zaobljubo in počasi se je izoblikovala skupnost žena, ki so živele redovno življenje, toda brez klavzure.

Opozoril nas je, kako je sv. Elizabeta v svojem življenju pozabila sama nase, da je lahko postala bližnja vsem potrebnim. Spoznala je Boga v odrinjenih iz družbe, lačnih in bolnih.

Ob koncu nam je pater provincial zaželel, da bi tudi mi vedno bolj postajali orodje miru in bi znali počlovečevati okolje, v katerem živimo.

Ob zaključku svete maše je še brat Stan-ko poudaril, koliko priložnosti je imela sv. Elizabeta, da bi lahko »šla mimo«, pa je dala Gospodu na razpolago svoje roke in srce. Tudi naše srce napolnjuje hvaležnost za darove, ki nam jih je danes podarila sv. Elizabeta. Največjo hvaležnost pa bomo izrazili njej in dobremu Očetu, če bomo po njenem vzgledu delali dobro, kajti Jezus ima samo naše roke in naša srca.

Pred blagoslovom nam je pater provincial zaželel še, da ostanemo med seboj povezani in molimo drug za drugega, da bo naša pot pričevalna.

Po blagoslovu smo se poslovili od bratov in sester prvega in drugega reda ter od sobratov iz drugih pokrajinskih bratstev, poiskali avtobus in se odpeljali. Toda doživetja so bila pregloboka, da bi lahko sproščeno klepetali. Raje smo počastili nedeljski praznik Kristusa Kralja s pridigo škofa Turnška, ki jo je imel ob lanskem praznovanju, potem pa še z molitvijo rožnega venca.

Slavite vsi rodovi, slavite Jezusa ... se je razlegalo po avtobusu, ki je počasi izgubljal potnike na svoji poti proti Gorenjski. ■

Irena Brišnik

Pokrajinsko bratstvo koprške škof je

Tokrat bi se sicer moralo predstaviti katero od krajevnih bratstev naše škofije, a zaenkrat v nobenem (izjema je Piran, o katerem smo že brali) še niso zbrali dovolj poguma, da bi kaj povedali o sebi. Zato smo se odločili, da tokrat opišemo nekaj njihovih skupnih značilnosti, ki smo jih spoznali med pastoralnimi oziroma bratskimi obiski v obdobju zadnjih dveh let.

V naši škofiji je trenutno aktivnih šest krajevnih bratstev: Piran, Podnanos, Vipavski Križ, Otlica, Nova Gorica in Tolmin. Članov z zaobljubami je 110, na redna mesečna srečanja pa pri-

haja še od 20 do 30 simpatizerjev. Za duhovno asistenco skrbijo v Piranu bratje minoriti, v treh „vipavskih“ bratstvih bratje kapucini, na Kostanjevici nad Novo Gorico bratje frančiškani, v Tolminu pa si morajo pomagati kar z domačim župnikom. Trenutno so celo brez njega, ker ga je bolezen za dalj časa ločila od njih.

Vizitacije so pokazale, da so bratje in sestre FSR tudi drugače zelo aktivni v svojem župnijskem okolju, kjer sodelujejo bodisi kot kateheti, sodelavci Karitas, člani ŽPS, pevci, bralci ...

Mnogo je zvestih molivcev rožnega venca (Živi rožni venec). Vsa naša krajevna bratstva tudi zelo vzpodbudno ohranjajo molitev za mir v duhu Assisija vsakega 27. v mesecu, še posebno slovesno pa 27. oktobra. Dobro bi bilo, če bi ta duh in to lepo navado razširili tudi v druge, »nefranciškove« župnije, saj je mir vendarle dobrina, po kateri vsi hrepenimo.

Ker se bratstva tudi v naši škofiji »starajo«, je njihova skrb za bolne in ostarele brate in sestre zelo pomembna. Tu nas čaka še veliko dela. Nikogar drugega ni, ki bi to naredil namesto nas.

Toliko za danes, več bodo kdaj drugič povedala krajevna bratstva sama.

Morda čisto za konec samo še pobožna želja: ker je Sveta gora nad Novo Gorico božjepotno središče za koprsko škofijo in ker so tam bratje frančiškani in manjše sestre sv. Frančiška, bi bilo lepo in za vse dobro, če bi tam nekoč nastalo tudi krajevno bratstvo FSR. Se nam bo želja uresničila? Priporočamo se za vašo molitveno podporo. ■

Stanko Šorli

Predstavljamo brate in sestre Franciškovega svetnega reda

s. Zof ja Potokar

Za letošnjo prvo številko Brata Franciška smo se pogovarjali s Potokarjevo mamo, ki je že pred več kot 20 leti naredila zaobljube v Franciškovem tretjem redu. Pripada KB Šiška, kjer se kljub boleznim in častitljivi starosti redno udeležuje srečanj vsako tretjo soboto v mesecu. Njen sin, br. Tomaž Potokar, pa je skupaj z ženo s. Jano dejaven član KB Mladi rod. V prijetnem družinskem vzdušju je nastal tale pogovor.

S. Zof ja, bi lahko na začetku predstavili svojo družino? Od kod izhajate?

Moj rod izhaja iz Medane, čeprav smo se že leta 1927 preselili v okolico Krškega. Bilo nas je 10 otrok. Oče je še tisto zimo začel pripravljati nasad breskev. Ljudje so govorili, da se mu je zmešalo, da ravne njive spreminja v sadovnjak, saj tam ne bodo uspevale breskve. Skrbno je obdeloval nasad in že prvo leto so rodile nekaj sadježev. Oče mi je naložil v košarico prve breskve, da sem jih nesla gospodu dekanu. In on ni mogel verjeti. Od sreče je začel kar jokati. Kar na okno jih je položil. Ni mogel verjeti! Potem nam je šlo kar lepo. Leta 1941 smo pa z vozom prišli v Ljubljano. Jaz sem bila tukaj že nekaj prej. Kuhala sem na Kongresnem trgu, da sem nekaj zaslužila. Potem smo bili spet vsi skupaj. Zelo smo

bili navezani drug na drugega. Nikdar nismo poznali prepira niti grdih besed. Res je bilo hudo med vojno, ampak nas je Bog obvaroval, da smo vsi preživelci te težke čase. Naša mama je zmeraj rekla: «Pomagajte drug drugemu, če je treba! In radi se imejte!»

Zdaj se v pogovor vključuje sestra Marica, ki je tudi članica FSR v Šiški, in pravi: Ko je oče leta 1956 umrl, smo imeli zapuščinsko razpravo. Bilo nas je vseh 10 otrok. Sodnik je prebral oporoko in nas vprašal, če se kdo ne strinja. Vsi smo v en glas odgovorili, da je prav tako, kot je oče zapisal. Sodnik se je čudil in rekel, da že mnogo let opravlja ta poklic, ampak česa takega še ni doživel. Potem je čestital mami, da je tako vzgojila svoje otroke.

S. Zof ja, potem ste se pa poročili, kajne?

Ja, to je bilo leta 1943. Bil je krasen mož: priden, delaven in globoko veren. Kolikokrat smo imeli polno hišo ljudi, ki niso imeli kam iti in so kar po tleh spali. In nikdar ni rekel, da naj gredo drugam. Nikoli ni godrnjal. V revščini je gor rasel in jih je razumel. Zelo rad je kaj izrezljal iz lesa, še posebno jaslice! Koliko jih je naredil! Celo v Ameriki so! Bil je pravi umetnik. V Kranju se je učil za mizarja. Ker

so mu starši zgodaj umrli, je stanoval pri neki starejši gospe, ki ga je imela zelo rada in je lepo skrbela zanj. Klical jo je mama. Vsak dinar, ki ga je zaslužil, ji je dal spraviti. Ob nedeljah je hodil v Ljubljano k sestri in sva se videla pri maši in šla skupaj do maše. In tako sva se spoznala. Potem sva se poročila v Šiški. Poročil naju je p. Modest. Imela sva 5 otrok, 4 sinove in eno hčerko. Zelo sva se spoštovala. Tomaž je naš najmlajši. Tako je bil priden. Pravi angelček. Vsi štirje fantje so bili ministrantje. Oče jim je bil za zgled. Tomaž je že pri štirih letih ministriral in zaspal med polnočnico! Dobri so vsi in vero so ohranili. Pridni so in delavni. Mož je 20 let hodil v stolnico k neokatehumenatu, pa veliko je molil in bral Sveto pismo. Včasih celo ponoči! Tudi lepo smrt je imel, kar zaspal je. Bogate temelje je pustil otrokom.

Kako pa ste prišli do sv. Frančiška, do tega, da ste vstopili v tretji red?

Patri so me povabili in sem začela hoditi na srečanja. To je bil je p. Hugo. Samo eno leto je bil v Šiški in je veliko naredil. Takrat smo obljubili, da bomo vsak dan molili in šli vsak mesec k spovedi. Velikokrat sem povabila patre k nam domov na kosilo. Tako da smo bili ves čas povezani s sv. Frančiškom in s frančiškani. Hodim redno na srečanja. Zdaj nas vodi p. Mari. Kako je prijeten, pa razlaga čudovito! Zelo ga spoštujemo, ker je vsestransko razgledan. Ima izredno razumevanje za starejše ljudi. Je duhovno bogat in preprost obenem. Me pa molimo zanj. Zdaj namreč hodimo bolj starejše, okrog 20 nas je.

Kaj pa vam je najbolj všeč pri sv. Frančišku?

Pred leti smo bili v Assisiju, p. Lovrenc nas je peljal in smo videli vse te kraje: Marija Angelska, Grecio, sv. Klaro ... Pri Frančišku mi je najbolj všeč skromnost pa poštenost. In zelo je spoštoval duhovnike! Rada sva hodila na romanja skupaj z možem. Zdaj pa ne morem več.

Greste radi na srečanja Frančiškove družine?

O, rada, zelo rada. P. Mari razlaga, me poslušamo, potem se pa tudi pogovarjamo.

Se vam zdi lepo, da gresta Tomaž in njegova žena Jana po vaših stopinjah, da sta tudi onadva navdušena nad Frančiškom in tretjim redom?

Seveda se mi zdi zelo lepo! Ponosna sem nanju. Tudi Jano imam zelo, zelo rada. Tomaž pa tudi ni nikomur nič slabega naredil ali kaj grdega rekel. Kako ga je imel tudi oče rad!

Ta vaša ljubezen do sv. Frančiška se je razširila še na njihovo družino!

Ja, res je. Hvala Bogu! Poštenost več velja kot kup zlata!

Vmes poseže sestra Marica in pravi: Zato ti pa govorim, da vsak dan reci Bogu hvala! Pridne roke in pošteno srce je več vredno kot zlate gore! Tudi jaz sem imela dobrega in poštenega moža. Vedno je govoril, da ima rajši 1 pošten dinar kot 99 krivičnih! In tega se je držal! Na Dunaju je študiral, pa tukaj ni prišel do veljave. V službi je bil 'drugorazreden'. Rad je pomagal ljudem. Risal je načrte, ko so ljudje kaj zidali, pa popravljali, obnavljali stanovanja. Računal pa ni skoraj nič! Rekel je, da ne more računati, ko pa ljudje tako težko živijo. Veste, zares je bilo težko po vojni. Vsi so bili ubožani. Rekel je: «Jaz rajši delam, kot računam!» Celo pokojni škof Držečnik mu je dal priznanje.

In vedve sta takole lepo prijateljici in pomagata druga drugi, kajne?

Ja, zmeraj sva se dobro razumeli. Prepira sploh nismo nikoli poznali! Kdor nima vere, nima nič!

Radi bereta Brata Frančiška?

Rada, rada, vse preberem, samo hitro pozabim.

Dragi sestri Zofija in Marica, najlepše se vama zahvaljujema za zanimiv klepet in za bogate misli, ki sta jih podelili z bralci Brata Frančiška. Ostanita še naprej tako povezani med seboj, s svojimi otroki in s Frančiškovo družino. Naj vama sv. Frančišek izprosi zdravja in milosti, ki jih potrebujeta. Mir in vse dobro. ■

Pogovarjala sva se s. Mateja in br. Metod

Franc Jägerstätter, mučenec svobode vesti proti nacizmu

Franc Jägerstätter, ki je bil kmet in družinski oče, se je uprl nacističnemu režimu in šel s šestintridesetimi leti v smrt, da ne bi izdal svoje vere.

V petek, 26. oktobra 2007, ga je na dan, ko se spominjamo osvoboditve Avstrije izpod nacizma, v katedrali Brezmadežne v Linzu kardinal José Saraiva Martins, prefekt Kongregacije za zadeve svetnikov, povzdignil v čast oltarja.

Franz Jägerstätter je bil rojen leta 1907 v vasici pri Sv. Radegundi v Gornji Avstriji, v deželi, kjer je bil rojen tudi Adolf Hitler. Tam se je leta 1936 poročil s Frančiško Schwaninger. Iz njunega zakona so se rodile tri hčere.

Franc in Frančiška sta skupaj molila, vsak dan prejerala sveto obhajilo in svojo vest oblikovala ob vztrajnem prebiranju Svetega pisma. Najprej je delal kot kmet, potem v železovem rudniku na Štajerskem in nazadnje kot zakristan pri Sv. Radegundi.

Bil je član Frančiškovega svetnega reda, predvsem pa daljnoviden prerok v spoznavanju nacionalsocialističnega barbarstva, ki

je hotelo izruvat Boga iz src ljudi in je gojilo rasizem, ideologijo vojne in pobožanstvenja države. Od samega začetka je namreč zavračal vsako sodelovanje ali podporo nacionalsocialistom, ki jim je leta 1938 uspelo priključiti Avstrijo Nemčiji.

Ko so ga leta 1943, sredi svetovnega spopada, poklicali pod orožje, je izjavil, da kot kristjan ne more služiti hitlerjanski ideologiji

in sodelovati v krivični vojni, da bi pripomogel k zmagi brezbožnemu režimu in mu omogočil, da bi si podvrigel vedno več narodov. Nič niso koristili poskusi tistih, ki so ga skušali prepričati, naj gre k vojakom, da ne bi tvegali življenja. V intervjujih za Radio Vatikan je postulator Andrea Ambrosi dejal, da je njegov župnik v pogovorih z njim onemel, ko je slišal navedke Svetega pisma, ki jih je navajal, da bi utemeljil svoje stališče.

Po novem pozivu se je Franc Jägerstätter 1. marca 1943 javil svoji četi v Ennsu, vendar je takoj izjavil, da odklanja vojaško službo in da nasprotuje temu, da bi prijel za orožje in z njim škodoval komurkoli.

Odvedli so ga v zapor Wehrmachta v Linzu, ki je bil v bivšem samostanu uršulink. Dva meseca ječe v Linzu, polna trpinčenja in žalitev, sta ga pahnila v globoko duhovno krizo in napetost, ko je bil v nevarnosti, da bi izgubil vero. Vendar je sreča, ki jo je doživljal ob Frančiški, za Franca predstavljala stalno znamenje božje navzočnosti. Končno so Franca Jägerstätterja 9. avgusta 1943 odvedli v Brandenburg na reki Havel in ga tam obglavili.

Tega dne je svoji družini, ki je ostala doma, poslal svoje poslednje pismo, ki ga je napisal pred usmrtnitvijo. Vdova, ki še živi, ga hrani kot dragoceno oporoko: "Najdražja žena in mati, iz srca se vam še zahvaljujem za vse, kar ste v mojem življenju naredili zame, za ljubezen, ki ste mi jo podarili, in za žrtve, ki ste jih prestali zame [...] nisem vam mogel prihraniti trpljenja [...] v mojem imenu pozdravite moje drage hčerke, iz vsega srca. Takoj ko bom lahko prišel v nebesa, bom prosil dobrega Boga, naj prihrani prostorček za vse vas."

Postopek za beatifikacijo Franca Jägerstätterja so uradno začeli leta 1997. 1. junija 2007 je Vatikan uradno potrdil njegovo mučeništvo.

V intervjuju za Radio Vatikan je postulator izjavil, da je bil Jägerstätter "sposoben na oltarju ljubezni do Boga žrtvovati svoja najbolj nežna zemeljska čustva. Njegova največja želja je bila izpričati svojo izključno pripa-

dnost Bogu. Za svojo brezhibno zvestobo je bil pripravljen dati življenje."

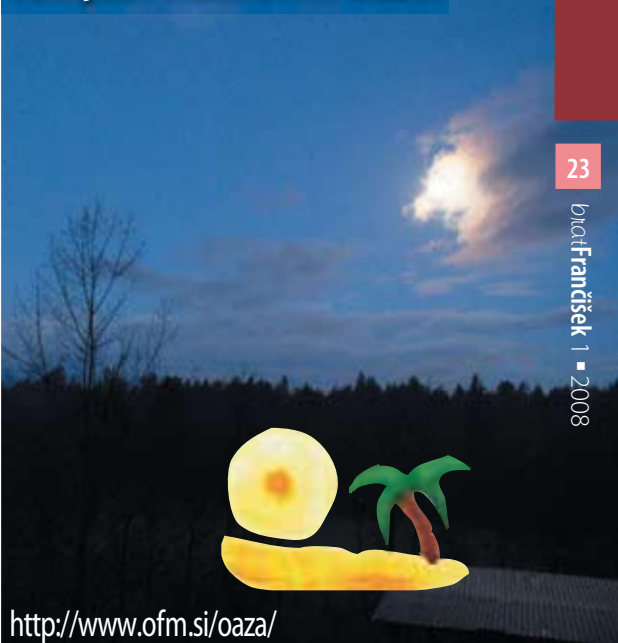
V članku, ki je izšel v L'Osservatore Romano 26. oktobra 2007, pa je postulator povedal, da so bile nekatere izmed prič – vseh je bilo v postopku 21 – navzoče tudi v zadnjih dneh življenja božjega služabnika, ki je tudi v ječi še naprej molil in premišljeval.

Zlasti Gregor Breit, ki je z njim delil jetniško življenje v vojaškem zaporu v Linzu, je pričal, kako je Jägerstätter "z neskončno potrpežljivostjo prenašal trdo jetništvo. Očitno ga je gnala tista močna podpora vere, ki mu je pomagala premagati bolečino, ko je moral zapustiti svoje najdražje."

V njegovi oporoki, ki jo je napisal julija 1943 v Berlinu, beremo: "Pišem z zvezanimi rokami. Vendar imam raje to, kot da bi bila vkljenjena moja volja. Ne ječa ne verige in še manj obsodba ne morejo nekoga pripraviti do tega, da bi izgubil vero, ali mu vzeti svobodo." ■

Prevedel br. Stane Zore

Vabljeni v duhovno oazo!

<http://www.ofm.si/oaza/>

Krajevno bratstvo Mladi Rod

Začelo se je s poletnimi romanji mladih iz frančiškanskih župnij v Assisi. Spoznavali smo življenje in delo sv. Frančiška in Klare, njun način življenja po evangeliju pa nas je kmalu osvojil. Iskali smo načine kako bi mu sledili. Začeli smo z mesečnimi srečanji, organizirali skupne duhovne vaje, urejali revijo *Brat ogenj*, večkrat obiskali sestre klarise v Nazarjah, enkrat sem se celo udeležila slovenskega srečanja FSR v Nazarjah kot opazovalka.

Tako je počasi zorela želja in prvi trije, Mateja, Metod in jaz, smo se odločili, da bi začeli z noviciatom. Tako neobgljeni smo bili in mesečna srečanja so se nam zdela premalo, zato smo se začeli dobivati pri Trajbaričevih enkrat na teden ob molitvi. To nas je na poseben način povežalo in krepilo v odločitvi, da smo navkljub številnim oviram in preprekam obljubili, da bomo živeli evangelij po zgledu sv. Frančiška. Zavedali smo se teže obljub in se nanje pripravljali z duhovnimi vajami v Vipavskem Križu. Z nami je bil že mali Miha. Pater Mari nam je bil v oporo in nas je vztrajno bodril. Trije pa smo bili premalo, da bi lahko bili bratstvo, zato smo upali in molili, da se nam še kdo pridruži. In res – kmalu sta se pridružila Helena in Primož in z njunimi obljubami smo postali družina. Lahko bi se pridružili že obstoječim, vendar smo želeli, da bi bila naša srečanja drugačna, skupaj z otroki ... Malo kasneje so se pridružili še Pintarjevi in Potokarjevi. Ko je p. Mari odšel na študij v tujino, je duhovno vodstvo našega krajevnega bratstva prevzel p. Robert Bahčič. Frančiškanski samostan v Kamniku nas je sprejel in nudil gostoljubje tudi našim Frančiškovim otrokom, ki imajo srečanja vedno vzporedno z našim. Hvaležni smo animatorjem Nataliji, Urški, Marku in predvsem Mateji, ki še zdaj z navdušenjem dela z njimi. Včasih pa ji pomaga že najstarejši med otroki, Miha Černe. Ko so p. Roberta poklicali na novo poslanstvo v Rim, se je k nam vrnil p. Mari, srečanja pa smo preselili v Ljubljano v Šiško.

Naša družina zdaj šteje 14 otrok, 9 članov FSR z zaobljubami ter Andreja in Jožico, ki sta v novembru 2007 začela z noviciatom. Poleg rednih mesečnih srečanj Mateja in Jana organizirata izlete v naravo, udeležujemo se skupnih srečanj, kolikor nam čas dopušča. Naši člani so tudi dejavni v pokrajinskem in narodnem svetu.

Zavedamo se, da smo z obljubami postali del velike družine FSR, tudi vseh svetih, ki so naši priprošnjiki pri nebeškem Očetu. ■ **s. Jana Podjavoršek**

Izlet narodnega sveta FO in FRAMA

Člani narodnega sveta Frančiškovih otrok in mladine smo se minuli petek podali na zanimivo pot po deželah nekdanje Jugoslavije. Ni nam sicer uspelo, da bi šli v celotni zasedbi, bili pa smo Metka, Tomaž, Benjamin, br. Vlado in jaz.

Najprej smo se podali v Dalmacijo do Dubrovnika, kjer smo občudovali veličastje starega mesta. Naslednji dan nas je pot vodila v Hercegovino, kjer smo si ogledali Međugorje in Mostar. Vreme je bilo prijetno toplo, kamnita, z grmičevjem porasla pokrajina pa je vzbujala nekakšno strahospoštovanje.

V svetišču Kraljice Miru smo bili pri sv. maši v angleškem jeziku. Vsako uro se obhaja sv. maša - v različnih jezikih - nemškem, angleškem, italijanskem in seveda tudi v drugih, cerkev pa je vedno nabito polna. Srečali smo se s predstavniki hercegovske FRAMA in obiskali še Cenacolo - skupnost odvajajočih se od mamil. ■

V Mostarju smo doživeli zanimivo “mafjsko” izkušnjo. Ko smo parkirali, je k nam pristopil možakar, ki se je ponudil, da nam razkaže mesto, in nas opozoril, da na mestu, kjer smo parkirali, ni najbolj varno ...

Kaj smo hoteli drugega, kot da smo mu sledili do varnejšega mesta, ki pa smo ga morali seveda tudi plačati – 5 evrov. Res je bilo drago, je pa bil zato pred našim kombijem “varnostnik”, ki ga je branil pred morebitnimi nevšečnostmi. Ogledali smo si znameniti most, ki je bil med vojno poškodovan, sedaj pa stoji v vsej svoji lepoti.

Nadalje nas je pot vodila v Sarajevo, kjer smo si seveda ogledali Baščaršijo in poskusili specialitete čevabdžinice Želja 1, za katero pravijo da je najboljša v Sarajevu. Pokukali smo tudi v katoliško stolnico in v staro pravoslavno cerkev, v mošejo pa si nismo drznili stopiti.

Čas nas je že močno priganjal, zato smo se podvzivali na pot proti Jajcu,¹ kjer smo se srečali z bosansko FRAMO. V minuli vojni je bilo mnogo uničenega, vendar frančiškanska cerkev in samostan že dobivata novo podobo in se obnavljata.

V nedeljo dopoldne smo sodelovali pri župnijski maši za otroke. Čeprav so neprestano govorili o tem, koliko ljudi je zapustilo domove in odšlo iz mesta, je bila vendarle kripta nove cerkve nabito polna.

Kmalu smo se poslovili in odšli naprej proti Banja Luki, zaradi popravila ceste po obvozu skozi Mrkonjić grad. Vstopili smo v Srbsko Krajino in ob cesti so nas vse do hrvaške meje v Gradiški spremljali napisi v cirilici.²

Na Hrvaškem smo zopet ugleдали in seveda tudi uporabili avtocesto, ki jih v BiH pač ni – je le hitra cesta, pa še ta je bila v popravilu.

Pred Zagrebom smo naleteli na velike kolone³ pred cestninsko postajo, ki je kasneje narasla celo na 13 km!!!

Po nekaj nehotenih krogih okoli hrvaškega sabora smo vendarle našli pot do Kaptola, kjer smo se ustavili na frančiškanskem dvorišču in se srečali s hrvaško FRAMO. Fra Milan in Ana sta nam razkazala mesto in po okrepljeni pizzi smo se odpeljali proti meji, kjer smo spet padli v vrsto čakajočih na prehod meje, čakali smo spet pred Trebnjim, ko se konča avtocesta, potlej pa je šlo brez problemov. Iz Zagreba smo odšli ob 20.15, v Ljubljano pa smo prišli ob pol enih ponoči. Brez zastojev bi to pot opravili v dveh urah.

Ob koncu lahko zapišem, da je bilo enkratno. ■

br. Janez Papa

1 Mestece Jajce je znano tudi po zasedanju Avnoja in ustanovitvi SFRJ.

2 Še “dobro”, da sem se je učil v osnovni šoli.

3 Odkrili smo učinkovit način, kako preprečiti vsiljivcem, da bi se vrinili predte. Vzameš kamero in začneš snemati. Takrat vsi postanejo mirni ... Pred tem se je dobro zakleniti v avto.

Sv. Miklavž

*Pred tisoč šeststo leti v mestu Mira je živel,
nekdo, ki je vsem ljudem pomagati želel...
Le kdo je ta nekdo?*

Ta nekdo je sv. Miklavž! In ravno ta sv. Miklavž se je letos ponovno mudil tudi pri nas v Sloveniji, no, pa saj to veste. Gotovo vas je obiskal in vam tudi kaj prinesel.

Pomembno je povedati, da se sv. Miklavž ni ustavil le v naših domovih, ampak je obiskal tudi Klinični center v Ljubljani, kjer je s svojimi darovi razveselil predvsem otroke in njihove starše, pa tudi na starejše bolnike in zaposlene ni pozabil. Njegovi angeli so sporočili, da je bilo sredino popoldne 5. decembra 2007 nepozabno in neizmerno bogato. Ko so videli, kako so se otrokom zasvetile oči ob pogledu na sv. Miklavža in njegovo spremstvo, s kakšno otroško ljubeznijo so k sebi stisnili svoje darilo, kako so staršem spolzele solze po licih in kako zelo se je z manjšo pozornostjo razjasnil dan starejšim bolnikom, so se tudi njim orosile oči.

Na Inštitutu Republike Slovenije za rehabilitacijo so otroci sv. Miklavža tako nestrpno pričakovali, da so skupaj s starši nanj počakali kar na hodniku, kjer jih je lepo pozdravil, jim razdelil darila in odgovarjal na otroška vprašanja. Eden izmed otrok mu je odstopil svoj invalidski voziček in tekma »Kdo prehiti sv. Miklavža?« se je začela.

Rezultat je bil izenačen: otrok : sv. Miklavž je 1:1. Da vožnja in upravljanje invalidskega vozička ni lahka naloga, je sv. Miklavž kmalu ugotovil, saj je imel nemalo težav pri obračanju in parkiranju. Ko mu je na koncu le uspelo, se je počasi poslovil in svoje darove odnesel še na domove.

Proti jutru je končal svoje delo in nam po angelih sporočil, da se za pomoč zahvaljuje Frančiškovi mladini Ljubljana in trem študentkam Medicinske fakultete, posebna zahvala pa gre g. Šlibarju, župniku bolniške župnije Ljubljana, ki mu je pomagal pri organizaciji. ■

Anja Cesar

Sklic volilnega kapitlja FRAMA 2008

Triletni mandat sedanjega Narodnega sveta se v tem šolskem letu (2007/08) izteka in pol leta pred samim dogodkom sklicujemo volilni kapitelj FO in FRAMA.

Dobili se bomo 31. maja 2008 ob 10. uri v Piranu v samostanu manjših bratov minoritov.

Na njem bomo izvolili nove člane Narodnega sveta (predsednika, podpredsednika in pet članov) in – tako upamo – potrdili nov statut.

Že sedaj priporočamo molitev k Svetemu Duhu za pravilno izbiro.

Vabljeni:

- vse skupine Frančiškovih otrok
- bratstva Frančiškove mladine
- duhovni asistenti ■

NS FO in FRAMA
Fani Pečar, predsednica

Pravilna rešitev nagradnega okvirja v prejšnji številki se glasi: **Sveto pismo je svetilka na poti mladih!** Na uredništvo je prispelo 20 pravih odgovorov. 1. nagrada: Jolanda Zver, Mladinska 46, SI-9000 Murska Sobota; 2. nagrada: Ana Marija Pucelj, Einspielerjeva 11, SI-1000 Ljubljana; 3. nagrada: Kristina Šajn, Petelinje 120, SI-6257 Pivka.

Čestitamo!

NAGRAĐNA ZLOGOVNA IZPOLNJEVANKA

Iz zlogov, podanih po abecednem redu, sestavite 10 besed, ki jih zahtevajo opisi, in jih vpišite v lik. Ob pravilni rešitvi boste v prvem in drugem stolpcu prebrali neko misel o družini.

AJ – BE – ČE – ČI – ČKA – DI – DI – DRA – E – EK – GE – GULJ – IN – KAR – LAR – LJKA – LJU – MAR – NEC – NJA – SRAJ – TELJ – TOR – U – U – VA – ŽIT

1. drag kamen, 2. kdor ima pravico užitka (npr. hiše ali gozda), 3. ime nekdanjega švedskega smučarskega asa Stenmarka, 4. ajdovska deklica, 5. umišljen krog na zemeljski površini, ki deli Zemljo na severno in južno polovico, 6. med žitom rastoči plevel s strupenimi plodovi, 7. kdor poklicno poučuje, 8. otroška srajca, 9. sin, ki nima ne brata ne sestre, 10. oseba, ki goji čebele.

1									
2									
3									
4									
5									
6									
7									
8									
9									
10									

Rešitve pošljite na uredništvo *Brata Frančiška* do 10. februarja 2008.

Tokratne nagrade so: 3. Komplet razglednic *Sončna pesem*; 2. CD *Dober dan, dobri ljudje!*; 1. Stenski in žepni koledar 2008. ■

Sestavila ga. Francka Pavlič

Frančiškani za enotno in solidarno Evropo

Poročilo z Evropskega kongresa za pravičnost, mir in ohranjanje stvarstva v Frankfurtu

Od 15. do 20. oktobra 2007 je bil v Frankfurtu kongres komisij za pravičnost, mir in ohranjanje stvarstva (PMOS) evropskih frančiškanov na temo "Frančiškani za enotno in solidarno Evropo". Naša provinca me je določila, da jo zastopam v okviru naše južnoslovanske konference. V programu smo se seznanili s stanjem po posameznih konferencah in provincah, s projekti, ki potekajo v okviru komisij PMOS in tudi razmišljali o nekaterih idejah za naprej. Ob tem smo si za okvir vzeli "prioritete" kapitlja 2003 za področje PMOS, ob njih nam je spregovoril bivši generalni minister p. Hermann Schalück. Še posebej smo se posvetili razmeram v Vzhodni Evropi, kjer se je pokazalo, da je pravzaprav stanje, ki so ga mnogi že vnaprej pomilovali, zavidanja vredno glede na nekatere "zahodne" dežele.

Obenem smo opazili, da nas večinoma vzhodnjake še vedno obravnavajo "v paketu", pa čeprav je bilo že iz predstavitve problematike jasno, da smo si vsaj toliko različni med seboj kot povprečne "zahodne" province. Ustavili smo se tudi ob ekološki katastrofi, ki grozi svetu in Evropi – po mojem mnenju smo ob tem preveč razmišljali o "političnih", premalo pa o evangelizacijskih metodah delovanja (načeloma so politiki poklicani, da spreminjajo in urejajo svet; mi pa smo najprej poklicani, da oznanjamo Kristusa in njegovo odrešenje, ne pa rešujemo družbene probleme). Obravnavali smo tudi vprašanje nenasilja, vendar žal nismo prišli dlje od

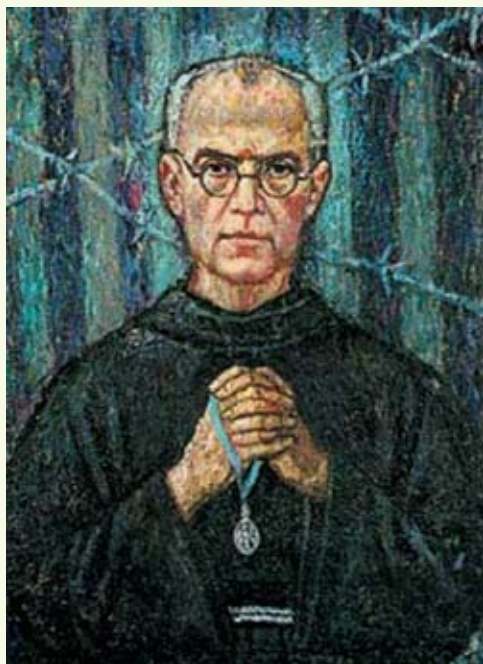
klasičnih pacifističnih stališč, ki gradijo na izkrivljeni humanistični podobi človeka kot idealnega (brezgrešnega) bitja. Prof. Maurizio Pallante nam je predstavil v romanskih deželah precej razširjeno gibanje oziroma razmišljanje “decescità”, ki želi postaviti drugačne temelje in ideale v sodobnem gospodarstvu (preseči ideologijo gospodarske rasti). Precej smo izpostavili solidarnost do sodobnih ubogih, vendar se mi “poskusi”, ki jih je sploh na Zahodu precej, v glavnem zdijo neverodostojni, pa tudi ravno uspešni niso. Obravnavane teme smo vseskozi predelovali po konferencah, nekatere pa tudi po jezikovnih skupinah. Vsekakor je bilo blagodejno znotraj konference prisluhniti “domačemu” jeziku in v “domačem slogu” tudi kaj pokomentirati. Zaključke bomo posredovali na generalni kapitelj 2009. Poleg kongresnega dela smo se srečali še s Frančiškovo družino v Frankfurtu, si ogledali nekatere projekte naših bratov v Frankfurtu, imeli molitev “duh Assisija” in se seveda tudi skupaj povesečili.

Eno izmed mojih splošnejših opažanj je, da so mnogi bratje popolnoma zapustili evharistično razsežnost naše karizme (in jo skušajo nadomeščati na karitativno-solidarnostnem področju). A kaj več lahko dam kot pa živega Kristusa?

Po drugi strani sem se ob dejstvu, da so manjši bratje tudi v “deželah osipa” še vedno vedri in zagnani, zavedel, da pri nas vse preveč vlada ideologija številčk – večina naših naporov je usmerjenih v to, da bi “ponovno pokristjanili narod”: da bi bile cerkve polne, statistike naklonjene, zakonodaja krščanska. Ko tega ne dosežemo, nas grabi obup. A dejstvo je, da ni poti nazaj v “klerikalno družbo” (hvala Bogu!). Sprejeti moramo sedanje razmere in v njih sejati seme Božjega bolj kot pa poskušati “restavrirati” predvojno kulturno blagostanje.

Hvaležen sem provinci, da mi je omogočila to dragoceno izkušnjo, kjer sem se tudi veliko naučil. Pa še kdaj! ■

br. Jernej Kurinčič OFM

Operacija Kolbe

V oktobrski številki informativnega biltena mednarodnega *Sveta za pravičnost, mir in ohranjanje stvarstva* je med drugimi tudi predstavitev “Operacije Kolbe”, ki pripoveduje o pogumni in izjemno krščanski pobudi. Naj spregovori sestavek sam.

“4015 kolumbijskih bratov in sester ne glede na spol, starost, raso, veroizpoved, politično pripadnost ali zaposlitev trpi, ker so bili ugrabljeni. Prav tolikšno število družin že dolgo časa čaka na te ugrablence. Brez izjeme vsi so izgubili največjo srečo svojega življenja, to je biti blizu svojih najdražjih. Mnogi izmed njih so že nehali šteti dneve v ujetništvu. Naloženo jim je bilo težko breme, na katero niso bili pripravljeni.

Danes iščemo enako število ljudi, mož in žena, katoličanov, kristjanov in/ali drugih veroizpovedi, ki verujejo v NOROST LJUBEZNI. Iščemo 4015 posnemovalcev Jezusa Kristusa, ki so pripravljene stopiti na mesto tistih, za katere akterji vojne v logiki, ki je ne razumemo, mislijo, da jih bodo lahko zamenjali za druge. Tako bi olajšali njihov

težki križ. Za tiste, ki jih imajo pod svojo oblastjo, so stotine ugrabljenih samo številka. Povedati jim hočemo, da je danes prav toliko ljudi, ki so ANONIMNO pripravljene dati svoje življenje, da bi pomagali tem bratom ali sestram.

“Nihče nima večje ljubezni, kakor je ta, da dá življenje za svoje prijatelje” (Jn 15,13). Cerkev bo preroška samo tedaj, če se bodo iz nje slišali simbolični kriki mož in žena, ki so se naveličali gledati trpljenje svojih bratov in sester. Verujemo v spravo, verujemo v vrhunsko ljubezen in smo pripravljene dati sami sebe za nekega vojaka, za civilista, za moškega, za žensko, za otroka, za mladeniča, za bolnika, za belca, za mestica, za domorodca, za črnca, za Kolumbijca, za tujca, za katoličana, za kristjana, za agnostika, za kmeta, za poljedelca, za politika, za bogataša, za reveža ... za vsakogar, ki si enkrat za vselej želi svobodo.

Če si sposoben temu predlogu reči DA in dati svoje življenje v zameno za življenje nekoga drugega, se poveži z nami. Vedno več nas je. Če pa se ne moreš darovati, želiš pa nas podpreti v tej pobudi, je tvoje sodelovanje dobrodošlo.

Predlog

OPERACIJA KOLBE je ekumenska pobuda “Štafete” ugrabljenecv in ugrabljenk v KOLUMBIJI. Njen namen je do skrajnih posledic uresničiti NOROST LJUBEZNI. Hočemo se darovati kot “zamenjava” za naše ugrabljene sestre in brate (brez vsake razlike), da bi se zanje in za njihove družine končala muka, ki so ji bili krivično podvrženi. SVOBODNO, NEODVISNO IN ANONIMNO smo pripravljene sprejeti ujetništvo v zameno za svobodo nekega drugega moškega ali druge ženske.

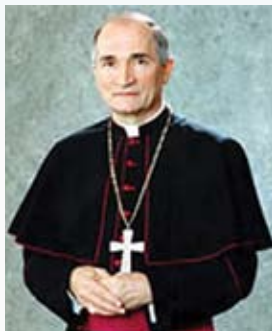
Gre za NENASILNO, NE IZKLJUČUJOČO ponudbo. Ne glede na njihov spol, raso, politično pripadnost, vero, poklic, stan ali položaj ugrabljenih smo njihovo usodo pripravljene sprejeti nase.”

operacionkolbe@hotmail.com ■

Prevedel br. Stane Zore

Drugačna globalizacija

V Ženevi je na 58. seji Izvršilnega odbora programa visokega komisarja Združenih narodov za begunce spregovoril tudi **msgr. Silvano M. Tomasi**, stalni opazovalec Svetega sedeža pri Uradu Združenih narodov in mednarodnih organizacij v Ženevi. Predstavnika Vatikana je poudaril, da je danes v svetu dokazano nad deset milijonov beguncev, medtem ko je pregnancev več kot 24 milijonov.

“Na milijone ljudi je pahnjjenih v neverjetno ponižanje in trpljenje. Ljudje, ki so izkoreninjeni iz svojih domov, so največja krivica, ki jo povzročajo neprestani spopadi, ki spodbujajo to nečloveško stanje. Ljudje morajo zapuščati svoje domove in svojo domovino zaradi skrajne revščine, propadanja okolja, verske nestrpnosti in preganjanja, pomanjkanja svobode in pomanjkanja spoštovanja do dejavnosti v obrambo človekovih pravic.

Izkoreninjeni ljudje se morajo preseliti, ker njihove pravice niso priznane. In v tem eksodusu so njihove pravice ponovno kršene. Pristop k temu vprašanju, ki bi odprl nova prizadevanja in bi pripeljal do novih praktičnih meril za pomoč in zaščito, izhaja iz ponovnega razmisleka

o osrednjem mestu, ki bi ga človekovo dostojanstvo in človekove pravice morale imeti pri politiki, ki se ukvarja z azilom ali z begunci.

Spoštovanje pravic vseh pregnancev vodi h globalnemu odgovoru in zaščiti, tako da bi iz globalizacije pravic izšla globalizacija zaščite. Zato globalni pogled na človekove pravice lahko pokaže na primerne ukrepe in sredstva, ki bi morali veljati od trenutka, ko je nekdo

prisiljen zapustiti svoj dom in prositi za azil, pa vse dokler ni dosežena trajna rešitev.

Zlasti je treba dati nov polet preventivi in graditvi miru, dialogu in spravi. Preprečevanje spopadov, ki so vedno vir kršenja človekovih pravic in množičnih prisilnih pregnanstev, mora postati glavna pot pri prizadevanju mednarodne skupnosti za izkoreninjenje tragičnega prisilnega preseljevanja.

Na žalost pa so krize, ki jih povzročajo begunci in pregnanci, že postale rutina vsakdanjega življenja.

Dejstvo, da so milijoni ljudi izkoreninjeni in pregnani v bednih razmerah, javno mnenje sprejema skoraj kot nekaj normalnega. V tem okviru je sprejemati begunce in jim izkazati gostoljubje, da bi jim pomagali, da bi se zaradi nestrpnosti in nezanimanja počutili manj osamljeni, za vsakogar temeljna gesta človeške solidarnosti.” ■

Prevedel br. Stane Zore

Tomaž elanski

Življenje sv. Frančiška **(13)**

16. poglavje

Kako se je zadrževal pri Krivem potoku in varoval uboštvo

42. Blaženi Frančišek se je z drugimi shajal blizu asiškega mesta, na kraju, ki se imenuje Krivi potok (Rivo Torto). V tem kraju je bila zapuščena koliba, pod katere streho so živeli silno odločni zaničevalci velikih in lepih hiš in se tam varovali pred deževnimi nalivi. Kajti, kakor je rekel svetnik, prej se pride v nebesa iz kolibe kot iz palače. Tam so prebivali na istem kraju z blaženim očetom vsi sinovi in bratje sredi velikih naporov in v pomanjkanju vseh stvari, zelo pogosto celo brez tolažbe, ki jo da košček kruha, zadovoljni zgolj z repo, ki so jo naberačili po asiški ravnici, in še to komaj kaj. Tisti kraj je bil tako tesen, da so komaj mogli vsi v njem sedeti ali ležati. A zaradi tega ni bilo slišati nobenega negodovanja, nobenega pritoževanja, ampak je mirnega srca duša, polna veselja, ohranila potrpežljivost. Sveti Frančišek je vsak dan sebe in svoje pozorno spraševal in ni pustil, da bi v njih ostajalo kaj spolzkega, in je iz njihovih src odganjal vsako nemarnost. Strog je bil v disciplini, ko je stražil samega sebe in je bdel vsako uro. Kajti če ga je kdaj, kot se zna zgoditi, zadela kakšna mesena skušnjava, se je vrgel v neko jamo, polno ledu, čeprav je bila zima, in v njej ostal tako dolgo, dokler se

ni umaknila vsaka mesena pokvarjenost. V takšnem mrtvenju so njegovemu zgledu sledili drugi z veliko gorečnostjo.

43. Učil jih ni samo, kako zatirati napake in brzdati mesene vzgibe, ampak tudi same zunanje čute, po katerih smrt vstopa v dušo. Ker je v tistem času cesar Oton šel prek teh krajev z velikim hrupom in pompom, da bi prejel krono zemeljskega kraljestva, presveti oče z drugimi, ki so imeli omenjeno kočjo ravno ob poti, po kateri je šel mimohod, ni niti stopil ven, da bi ga videl, niti ni pustil, da bi kdo drug šel gledat razen enega, ki naj mu vztrajno oznanja, kako mu bo ta slava trajala le malo časa.

Ko je namreč slavni svetnik bival sam s seboj in pohajal po širjavah svojega srca, je s tem v sebi pripravljaval Bogu vredno prebivališče. Zato njegovih ušes ni vznemirjal zunanji hrup niti ni kak glas mogel pretresti ali prekiniti neizmerne opravila, ki ga je zaposlovalo. V njem je brstela apostolska moč in je zato povsem zavračal prilizovanje kraljem in knezom.

44. Vedno si je prizadeval za sveto preproščino in ni dopustil, da bi tesni kraj oviral širjavo srca. Zato je napisal imena bratov na tram domovanja, da bi vsak, ko bi hotel moliti ali počivati, prepoznal svoje mesto in se zaradi tesnega in skromnega prostora ne bi vznemirjalo dušnega miru.

Ko so tam bivali, se je nekega dne pripetilo, da je v zatočišče, kjer se je mudil božji mož s svojimi, nekdo prišel in pripeljal osla; in da ne bi bil deležen zavrnitve, je svojega osla spodbujal, naj vstopi, in rekel: "Pojdi noter, bova dobro storila temu kraju."

Ko je Frančišek slišal te besede, je bil prizadet, saj je vedel za namen tega moža; mislil je namreč, da hočejo prav tam bivati, da bi si povečali kraj in da bi hiši prizidali hišo. Takoj je sveti Frančišek odšel od tam, zaradi kmetove besede je zapustil tisto kolibo in se preselil na drug kraj, nedaleč od tega, ki se imenuje Porciunkula, kjer je sam, kakor je bilo prej povedano, že davno popravil cerkev svete Marije. Nobenega imetja ni hotel imeti, da bi mogel vse popolneje posedovati v Gospodu. ■

Prevedel br. Miran Špelič OFM

S »fičkom« v Sveto deželo

Potopis romanja dr. Franca Rozmana in Franca Vrhunca v Sveto deželo od 7. septembra do 6. oktobra 1964

(nadaljevanje)

23. september 1964 – sredo. Nazaj grede smo obiskali Pastirsko polje pri Betlehemu in videli ne le kapelo »Gloria in excelsis Deo«, ampak tudi originalno pastirsko votlino. V okolici Betlehema je veliko votlin, v katerih danes stanujejo arabske begunske družine. Videli smo Boozovo njivo in v Betlehemu obiskali baziliko Jezusovega rojstva in »Mlečno kapelo«, to je votlino, v kateri naj bi po legendi Marija Jezusa dojila pred begom v Egipt. V to kapelo hodijo zlasti matere, krščanske in muslimanske, pred porodom in po njem. Obiskali smo tudi Rahelin grob, ki stoji ob cesti malo pred Betlehemom. Tudi v Rahelinem grobu je našla zatočišče arabska begunska družina. Po vrnitvi v Jeruzalem sva se odločila in skočila še v približno 20 km oddaljeni Emavs (El Qubeibe), kjer so leta 1902 postavili lepo cerkev v spomin na Jezusovo prikazanje dvema

učencema, ki sta potovala iz Jeruzalema v Emavs. Že v mraku sva se vrnila v Jeruzalem in večerjala v Casa Nova.

24. september 1964 – četrtek. Danes sva oba maševala ob 5.30 v baziliki Božjega groba, in sicer v Božjem grobu, v kapeli angelov, maševala sva istočasno in po namenu neke Italijanke, ki naju je prosila za sv. mašo. V Casa Nova je bila v teh dneh velika skupina italijanskih romaric, kot sem že omenil. Zbrale so nekaj denarja za sv. maše in nama ga dale. Po maši sva bila navzoča še pri slovesni sv. maši pri Božjem grobu. Maševal je nemški frančiškan za svojo romarsko skupino. Vsi so peli »Missa de angelis« in obhajilo prejeli skoraj vsi stoje. Po sv. maši sva obiskala avstrijski hospic sv. Družine. Nemška sestra nama je hospic razkazala, pokazala kapelo, salon, sobo, v kateri je bil nekaj let ravnatelj dr. Jakob Aleksič, in teraso, s katere sva gledala strehe Jeruzalema. Nato sva odšla na grško ambasado, ker nama je ambasador povedal, da v petek ne moreva v Izrael, dovoljenje bo dano šele v nedeljo. V veliki zadregi sva telefonirala gdč. Kirchmann in ji povedala o svojem težkem položaju. Naročila nama je, naj imava zaupanje vanjo in naj na jordanski strani vse urediva, v petek ob 10. uri pa naj bova na Mandelbaumskem prehodu, kjer naju bo čakala. Bomo videli, ker bova sicer v veliki zadregi, če naju Izraelci

zavrnejo. Kupila sva novo pnevmatiko in se nato odpeljala proti Jerihi, kjer sva videla obe Jerihi: staro z razvalinami najstarejšega mesta na svetu (7000 let pred Kristusom) in novo Jeriho, ki je vsa v zelenju, ker jo napaja voda Eleazarjevega studenca. Njeno predmestje sestavljajo nova naselja arabskih beguncev, ki so že v hišah in ne več v šotorih. Tu so otroci še bolj divji, kot so bili včeraj v Hebronu. Ker sva zgrešila pot proti »Quarantaniji«, kjer je prvoselavni samostan v spomin na Jezusov 40-dnevni post in skušnjave, sva zavila v novo naselje, otroci so naju ustavljali za »bakšiš«, in ker nisva ustavila, so naju obsuli s kamenjem. Bala sva se le, da bi razbili stekla na avtomobilu. Iz Jerihe sva šla do Jordana in do Huseinovega mostu, 5 km od kraja Jezusovega krsta. Ker tam popravljajo cesto, nisva mogla do kraja, kjer je bil Jezus krščen, po tej cesti, pač pa preko Jerihe. Odpeljala sva se najprej do Qumrana, do katerega je od Mrtvega morja cesta skozi puščavo zelo slaba. Je pa Qumran izredno zanimiv in pomemben. Seveda sva morala plačati vstopnino in še vodiča, vsak skoraj 2 dolarja. Videla sva votline, kjer so našli zvitke esenskih menihov, in razvaline nekdanjega esenskega samostana, ki je imel kapaciteto približno 500 menihov. Iz Qumrana sva se vrnila v Jeriho in od tam šla do Jordana in do kraja, kjer naj bi sv. Janez Krstnik krstil Jezusa in kjer se je razodela Sv. Trojica. Blizu tega kraja so Judje pod Jozuetovim vodstvom čudežno prekoračili Jordan. Na poti v Jeruzalem sva obiskala kraj Nebi Musa, muslimansko naselje v obliki trdnjave z mošejo. V naselju so

jordanski vojaki zaradi bližine z izraelsko mejo. V mošeji kažejo grob in muslimani verujejo, da je tam pokopan Mojzes. Vsako leto v aprilu v trumah prihajajo semkaj in po več dni pri Nebi Musa taborijo in molijo. Z nočjo sva se vrnila v Jeruzalem in spet večerjala v Casa Nova. Na poti iz Jeruzalema v Jeriho je približno na pol pota razvalina nekdanjega gostišča pri usmiljenem Samarijanu.

25. september 1964 – petek. Noč je bila nemirna zaradi skrbi, kako bova brez izraelskega dovoljenja šla čez mejo samo na besedo gdč. Kirchmann. Maševala sva pri sionskih sestrah na Lithostrotosu. Nazaj grede sva obiskala in dalj časa molila v cerkvi katoliških Armencev, pri katerih sva bila gosta teden dni. Malo pred 10. uro sva z mešanimi občutki odšla proti Mandelbaumskim vratom. Pri Armencih pa sva se pa priporočila še za dva dni v primeru, da se vrneva. Spotoma sva kupila še bencin; tako nama je ostal samo še 1 jordanski dinar ali 2,85 dolarja. Ko sva prišla do prehoda, naju je gdč. Alice že čakala. Spotoma sva srečala grškega veleposlanika, ki je ravno odhajal preko bloka. Začudil se je, ko naju je videl odhajati brez njegovega dovoljenja. Ko smo mu vsi trije zadevo razložili, je bil zadovoljen in nama je zaželel srečno pot. Gdč. Alice se je res odlično izkazala, ponudila nama je celo 100 dolarjev, če bova glede denarja v zadregi. Peljala naju je na potovalno ladijsko agencijo, kjer so bili listki za ladjo že pripravljeni. Za vse skupaj sva plačala 145 dolarjev. Rezervirala je za naju tudi mesto v Casa Nova v Nazaretu in naju kot »dobra

srbska majka« (3 leta je bila v Beogradu kot uradnica OZN) povabila v svoje stanovanje v izraelskem delu Jeruzalema ter nama pripravila imenitno petkovo kosilo in nama še nakupila več zavojev raznih dobrot. To je bilo res izredno srečanje in skrb Božje previdnosti. Gdč. Alice je stara približno 50 let, po očetu Amerikanka in po materi Francozinja. Odlično govori poleg angleščine in francoščine tudi nemščino. Njeno posebno veselje je, da pomaga duhovnikom, redovnikom in redovnicam, kjer le more. Res anima candida!

Po prehodu izraelske meje sva obiskala Davidov grob, ki ga čuvajo in prihajajo v trumah k njemu mladi Judje. Videla sva najrazličnejše obraze – tudi najstarejše Jude, ki hodijo starinsko oblečeni s klobukom na glavi in brado. Kakšna razlika v vsakem pogledu med Izraelom in Jordanijo. V Izraelu ni umazanije in revščine: snaga, lepe obleke, lepe sodobne hiše in nadvse napredno gospodarstvo. Judje bodo res svojo deželo spremenili z leti in marljivim delom in s pomočjo ameriškega kapitala in nemškimi reparacijami v deželo, kjer se cedita mleko in med.

Sovraštvo med Judi in Arabci je neizmerno in med njimi še vedno vlada bojno stanje. Danes popoldne se že začinja v Izraelu sobotni počitek, zato ni cestnega prometa. Zato sva videla mnogo avtoštoparjev, trgovine so bile popoldne zaprte in delavcev popoldne na poljih nisva videla, delovale so le namakalne naprave kot pri nas po mestnih vrtnarajah.

Poleg Davidovega groba sva obiskala dvorano zadnje večerje, ki je uradno še muslimanska lastnina, a je pod upravo oddelka za kulturo in kult pri izraelski vladi – sedaj je to muzej. V dvorani ni nobenega bogoslužja. Čudovito doživetje je biti v dvorani tolikih skrivnosti: zadnja večerja, binkošti. Dvorano zadnje večerje je prve dni letošnjega leta obiskal tudi sv. oče Pavel VI., ko je bil na romanju po Sveti deželi v Jordaniji in Izraelu. Na Sionskem griču sva obiskala tudi čudovito cerkev Marijine smrti »Dormitio«. Zvonik in kupola sta spremenjena v vojaško opazovalnico zaradi bližine meje z Jordanijo.

V kriпти te cerkve je Marijin kip na kraju, kjer je Marija umrla.

Po kosilu naju je gdč. Alice spremila do Ain Karima, rojstnega kraja sv. Janeza Krstnika. Obiskala sva cerkev, posvečeno rojstvu Janeza Krstnika, kjer je duhovnik Zaharija molil svoj benedictus, in cerkev Marijinega obiskanja, Marijin studenec, nad katerim je sta opuščena muslimanska mošeja in opuščen vaški vodnjak. Vsi muslimani iz tega kraja so zbežali ali pa so jih pregnali, mnoge hiše so prazne in zapuščene. Cerkev Marijinega obiskanja je čudovito lepa in zgodovinsko bogata. Prijazen pater frančiškan nama je vse razložil. Na steni nasproti cerkve je napisan med v 41 jezikih Marijin slavospev Magnificat.

Ob 16. uri sva odhitela proti Nazaretu po lepi avtomobilski cesti in prišla v Nazaret ob 19.45. Gostoljubno streho sva dobila pri patrih frančiškanih. Hrano bova imela v Casa Nova. Hvala Bogu in Mariji za lep dan in vse, kar sva doslej doživela.

26. september 1964 – sobota. Noč po tako pestrem in razburljivem dnevu ni bila najmirnejša, pa še komarji so proti jutru hoteli imeti slovensko kri za svoj zarod. Maševal sem po namenu naše dobrotnice gdč. Alice Kirchmann v votlini Marijinega oznanjenja ob 5.30. G. Rozman je pri istem oltarju maševal za menoj. Dolgo časa sva ostala v molitvi na tem svetem kraju in, kakor na vseh svetih krajih, sva tudi tukaj molila za odpustke po namenu sv. očeta. Kakšna čast in milost, da sem že

večkrat maševal na istih oltarjih kot sv. oče Pavel VI. v Betlehemu in Nazaretu. Po zajtrku v Casa Nova sva odšla proti Kani Galilejski ter mestu in krajem, kjer se je Jezus najraje mudil, učil, ozdravljaval in delal čudeže. Obiskala sva Kafarnaum, zadnji kraj, kamor se še sme iti na izraelski strani. Le 3 km proti vzhodu pri Betsajdi, rojstnemu kraju apostolov Petra, Andreja in Filipa, je sirsko-izraelska meja. Na tem odseku so najpogostejši boji in streljanje. Od Gospodovega mesta Kafarnauma so danes samo še razvaline, zlasti ostanki sinagoge. Kako resnična je bila Jezusova prerokba: do nebes povzdignjen, do pekla pogreznjen in o nekdanji slavi vpijejo kamni. Iz Kafarnauma sva šla proti Korozainu, pa ga nisva našla, so tudi samo razvaline in kot v Jordaniji nobenih napisov, kvečjemu v hebrejščini in arabščini. Nazaj grede proti Genezareškemu jezeru sva obiskala Goro blagrov, kjer je lepa nova osmerokotna cerkev in zraven italijanski hospic sester sv. Jožefa. Tu je sv. oče Pavel VI. imel kosilo tisti dan, ko je bil v Izraelu. Pod Goro osmerih blagrov je Tabga – sedmero studencev, kjer sta dve znameniti svetišči. Eno upravljajo benediktinci, kapelo prve pomnožitve kruha (5 hlebov in dve ribi za 5000 mož). Tu sva dobila patra z otoka Brača. Druga kapela se imenuje tudi Mensa Domini ali cerkev Petrovega primata, kjer je Jezus po vstajenju Petru obljubljen prvenstvu tudi izročil. Dotaknil sem se in stal na isti skali, na kateri je stal Jezus, ko so se apostoli z ribolova na jezeru vračali k bregu. Na isti skali je stal in jo poljubil tudi sv. oče Pavel VI. Od Tabge, ki je še danes bogata s studenci žive vode, sva se odpeljala proti Tiberiji, mestu in prestolnici kralja Heroda Antipa s toplimi termami. Videla sva studenec vroče žveplene vode iz rimskih časov. Od starega mesta Tiberije sva videla le nekatere razvaline. Mesto je danes moderno, lepo, ima mnogo novih hiš in poslopij. Malo iz Tiberije proti jugu sva se ob Genezareškem jezeru tudi midva ustavila in se več kot eno uro kopala v topli vodi Genezareškega jezera ali Tiberijskega morja. Čudovito doživetje! Ves dan imam občutek, da je nedelja, ker Judje tako natančno držijo

soboto. Poleg tega je sedaj še judovski šotorski praznik, ki ga najbolj strogi Judje praznujejo en teden, delavci pa le prvi in zadnji dan ter vmes soboto. Na poti do Genezareškega jezera in nazaj do Nazareta preko Afule sva videla več novih naselij, zadrug, ki se imenujejo »kibuci«, in lepo obdelane površine polj in sadovnjakov. Vse namakajo z vodo, ki jo črpajo iz Genezareškega jezera. Videla sva tudi mesto Magdalo. Nazaj grede sva šla še na goro Tabor in od tam gledala po vsej Ezdrelonski ravnini, ki je eno samo veliko in rodovitno polje. To je gora spremenjenja s čudovito baziliko in lepimi spomini. Kaj vse je Tabor v zgodovini videl in doživel! S »fičom« sva prišla prav do vrha po lepi in asfaltirani cesti, dohitela sva veliko skupino romarjev, ki jih je avtobus zložil sredi pobočja. V baziliki sva dobila najine prijateljice Italijanke, s katerimi sva se srečala v Casa Nova v Jeruzalemu, in to samo polovico, ki so jo sestavljale same profesorice in doktorice, ki delajo tu na gori duhovne vaje, druga polovica pa dela duhovne vaje v italijanskem hospicu na Gori blagrov. Nazaj grede je prisedel do Nazareta italijanski pater frančiškan, ki nama je bil odličen voditelj in razlagalec. Pokazal nama je mesto Naim, Savlov Endor, goro Gilboe in nama razložil versko stanje tako pri Judih kot pri katoličanih v Sveti deželi. Njegove besede so bile: »Edini ateistični narod na svetu so Judje, v Izraelu le 3 % izpolnjujejo verske dolžnosti, vse drugo je le politika in nacionalizem. Bog je Jude večkrat zbral na enem mestu, da jih je potem udaril!« V Nazaretu samem sva videla kraj, od koder so hoteli Nazarečani Jezusa pahniti v prepad, in kapelo Marijinega strahu, kjer je od daleč gledala in spremljala, kaj se bo z Jezusom zgodilo.

Na poti h Galilejskemu jezeru sva obiskala tudi Kano Galilejsko, kraj Jezusovega prvega čudeža, in hišo apostola Bartolomeja – Nata-naela/Jerneja.

Večerjala sva v Casa Nova v Nazaretu in tudi poravnala račun za dvakratno prenočevanje, dve večerji in dva zajtrka: 32 dolarjev!!! ■

Franc Vrhunc

Jesensko potovanje do Pariza se še ni končalo ...

V septembru smo krenili na težko pričakovano romarsko pot do Pariza z vmesnimi postanki – mimo Salzburga in Münchna do Kreuzberga z obiskom samostana, nadalje do Eisenacha, mesta, ki ga je zaznamovala Elizabetna Ogrska, in v Belgijo v Banneux k Mariji, Materi ubogih. Vožnja z udobnim avtobusom prijetna, pogled skozi okno na mimoidoče avtomobile pove, po kateri deželi se vozimo – audi karavan, mercedes, BMW v Nemčiji, renault, citroen in peugeot pa v Franciji, kjer je vsako vozilo malo zaleteno. Do tedaj nas vodi p. Peter Lavrih.

Nekje na poti se nam pridruži p. Mari dr. Osredkar, naš glavni vodič po Parizu, kjer je nekaj let preživel kot študent in prebival pri franciškanih.

Veliko nas je bilo prvič v Parizu, vsak s svojimi pričakovanji, predstavami, željami. Že na avtobusu nas je p. Mari postopno pripravljala na prostrane razsežnosti 14-milijonskega mesta. Gibali v ožjem krogu središča Pariza, ki šteje 2 milijona prebivalcev. O, saj to je toliko kot cela naša država Slovenija, pomislim pri

sebi, rečem pa nič. Slišala sem za Elizejske poljane, za francoske šansone ... toda tu je sedaj vse to pred menoj! Vse še mnogo očarljivejše in predvsem mogočno z visokimi stavbami, okrašenimi z različnimi skulpturami, in velikimi, širokimi parki z ribniki in vodometi, ki v meni vedno vzbudijo občutek življenja in živahnosti.

Promet po kopnem po Parizu je najučinkovitejši z uporabo metroja, ki je celo večnivojski. Mesto je tudi plovno in v ta namen je skopanih več kanalov, ki so med seboj povezani tako, da se dviguje gladina vode tam, kjer je potrebno.

Posebej me je in me še vedno navdušuje mehkoba francoskega jezika. Po mestu hodi jo ljudje različnih barv, spolov, starosti in si rečem: »Poglej, tako majhen, pa že zna fran-

cosko, jaz pa se tako mučim!?» Francija je bila kolonialna dežela kakor vse, ki razpolagajo s toliko bogastva.

P. Mari je skrbno in natančno sestavil načrt, kaj vse nam bo pokazal v tem kratkem času in v tem prostranem mestu. In res, videli smo vse glavne točke, ki jih ponavadi gledajo cel teden, za kar sem mu od srca hvaležna. Dan se začne zgodaj in konča pozno.

Kamor koli nas pripelje, mi zastane dih. To je Louvre, hiša muzejev. En dan premalo! Gremo naprej. Na poti proti cerkvi Notre

Dame nam pokaže, kje se je zgodila nesreča princesi Diani. Oglemdamo si cerkev znotraj in zunaj. Še najlepši je pogled od zadnje strani. Nekje staknem angleško verzijo vodnika po Parizu, ki mi je v orientacijo in veliko pomoč. Čas kosila v Latinski četrti blizu pariške Sorbone. Cene so povezane z lokacijo mize

– če sediš blizu ceste z razgledom, je cena višja. Samo malo stran od glavne ulice, so cene sprejemljivejše. Pa še zanimivost: da ni problem dobiti le francoski kruh in kozarec rdečega francoskega vina, postreženega v čaši z nasmehom! Nadaljujemo z ogledi čudovitih stavb, opernih hiš, slavalokov ... Po večerji sledi obisk Elizejskih poljan, pa čeprav malo dežuje, je vse še čarobnejše, čistejše, svetlejše v soju različnih luči. Moja pričakovanja so usklajena z videnim in doživetim.

Brez obiska Eiff ovega stolpa pa ni Pariza. Povzpemo se z vlečnico in dvigalom. Šele

ko sem v vrsti stala pod njim, sem začutila njegovo veličino in širino in na vrhu sem dojela njegovo višino. Vsa čast in spoštovanje graditelju. Tudi veter piha višini primerno.

Pa nadaljujemo pot po tisti četrti, ki je ponoči bolj obiskana in živahna. Malo šale, vodi nas pater spredaj, pater zadaj – nobene nevarnosti za zvedave poglede v izložbe, kajti premikamo se z veliko naglico. Pa se znajdemo pred vzpenjačo na Montmartre, kjer stoji lepa cerkev. To je hram kulture, kjer ustvarjajo različni umetniki – slikarji, glasbeniki, pevci. Vsi skupaj nudijo vse za nego duše. Prezveta

obstanem na stopnicah, kjer nekdo spretno žonglira, nekdo malo višje igra na violino francoski šanson – **Non, je ne regrette rien!** – Ne, ničesar ne obžalujem (Piaf). Ker vidi, da ga opazujem, mi zaigra še z večjim žarom v očeh in občuteno, kot da se pozna. Tu je polno podobno mislečih obiskovalcev z vsega sveta. Moja duša se hrani in uživa. Kmalu nas nekdo prepozna po govoric in pravi: »Jaz sem Goran iz Beograda, tu sem 20 godina.« Kako je majhen svet.

Vračamo po isti poti s pogledom na Montparnasse v daljavi, mimo pevke z žameznim glasom v preprosti obleki z ovratničkom, ki poje šanson iz duše in srca za neobvezen drobiž. Ampak ona je tam – ne moreš je prezreti – tudi za nas!

Ne morem pa tudi mimo božje službe, ki jo je obhajal p. Mari pri frančiškanih, kjer se počuti zelo doma. Strinjam se, da patrovsko življenje nudi domovanje povsod. Vendar tudi njihova duša potrebuje »dom«, kjer se srečaš sam s seboj.

Tako nostalgličnost in pristnost ste izžarevali ob pripovedovanju iz vašega osebnega dožemanja »doma«, da sem globoko v sebi začutila to vrednoto, kaj pomeni »dom« za dušo in telo posameznika. Hvala vam za povedano.

Vrnila sem se v domovino, pa vendar se pogosto zalotim, da se del mene še vedno

sprehaja po mestu, ki je name naredilo večji vtis kot Rim, obakrat gre za pomembni evropski mesti. Verjetno tudi zaradi vašega priljubljenega kamenčka v mojem mozaiku življenja, p. Mari, in prijatelj, ki smo si izmenjavali mnenja in tudi ustvarjali nove odnose.

Au revoir, votre amie – Na svidenje, vaša prijateljica ■

Irma Antončič

Romanje k ptujskogorski Mariji in martinovanje v Cerkvjenjaku

Panem et circenses – kruha in iger – je bilo geslo ljudskih množic v času rimskega imperija. Tudi danes poskrbi Društvo prijateljev Svete dežele, da njegovim članom ne zmanjka kruha, toda ne le tistega, ki nasiti telo, ampak predvsem takšnega, ki poteši duhovno lakoto. Ob letošnjem martinovanju na soboto 17. novembra je bilo enega in drugega ravno v pravšnji meri in v pravilnem razmerju. Pa tudi iger ni manjkalo, saj so se ob zvokih domačega orkestra razživeli mladi in stari člani ter se veselo zavrteli ob valčkih in polkah.

Tistega dne je v dopoldanskih urah sprejela pod svoj široki plašč Marija Zavetnica

s starodavne Ptujske gore okoli 250 romarjev iz raznih koncev Slovenije. Zbrane v cerkvi nas je pozdravil gvardijan pater Janez in v svojem nagovoru orisal zgodovino te najpomembnejše božjepotne postojanke vzhodne Slovenije. V teku so obnovitvena dela, zato se je obrnil na zbrane vernike, da naj z nakupom spominkov in literature o

Ptujski gori pomagajo pri gradnji. Sledila je sveta maša, ki jo je daroval koprski pomožni škof dr. Jurij Bizjak. Navzočim je v lastnem slogu in ob številnih primerih iz Svetega pisma poskušal čim bolj doživeto približati odrešenijske dogodke ter v nas utrditi vero, upanje in ljubezen. Tistim članom, ki smo pod njegovim duhovnim vodstvom že večkrat obiskali Sveto deželno, je škof Bizjak še posebno drag in nas vedno razveseli, če si utegne utrgati kakšno prosto urico in priti med nas. Tako je bilo tudi tokrat in hvaležni smo mu, čeprav je moral takoj po sveti maši zapustiti našo družbo, ker so ga že čakale druge obveznosti.

Okrepčani z duhovno hrano smo nato v petih avtobusih odbrzeli prek ptujske ravnice proti Svetemu Antonu v Slovenskih Goricah, kjer so nam pridne kuharice in mojstri kuharji v že znanem in priljubljenem gostišču pripravljali še ono drugo hrano za

naša telesa. Prav nenavadno je, da ima tako majhen kraj, kot je Sveti Anton, tako veliko gostišče, kot ga ne premore marsikatero večje središče v Sloveniji.

Sledilo je pravo martinovanje z vsem, kar spada zraven. Za dobro voljo so poskrbeli mladi muzikanti in pevci iz okolice, ki so se potrudili, da je bilo razpoloženje na pravi višini. Z nami je bil seveda ves čas nepogrešljivi pater Peter. S svojim budnim

organizacijskim očesom je skrbel, da je vse potekalo po programu in da nikomur ni nič manjkalo. In ko je bilo veselje na vrhuncu, se je približala ura odhoda. Nič ni pomagalo moledovanje mladih muzikantov, naj še ostanemo, ker se v naši družbi tudi oni odlično počutijo. Posloviti se je potrebno takrat, ko je vzdušje najlepše.

Pot domov je minevala ob molitvi ter prepevanju nabožnih in ljudskih pesmi. Vmes pa smo poslušali dogodivščine in duhovite domisljice nekaterih naših sopotnikov, ki so občasno vzeli v roke mikrofona in nam tako še polepšali zadnjo urico našega druženja.

Zahvaljujemo se patru Petru za odlično izpeljano martinovanje in mu želimo še veliko Božje pomoči pri njegovem neutrudnem snovanju. ■

Franci in Silvana Šivic

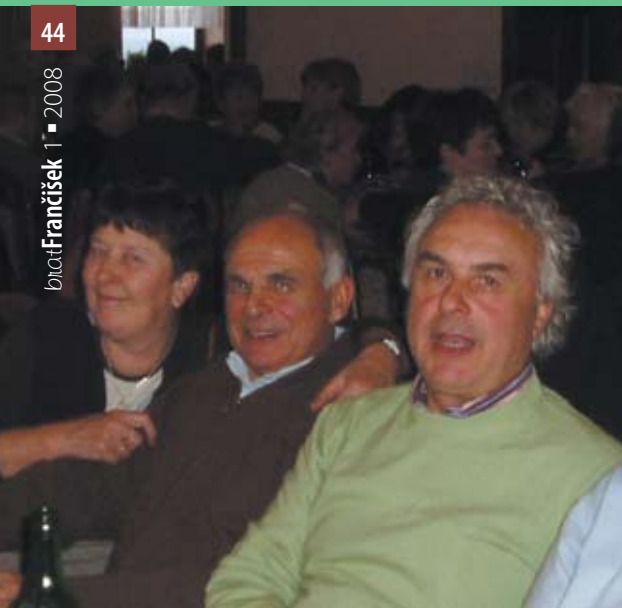

Naša Anka

Leto 2007 je bilo pomembno tudi zato, ker je v našem društvu med slavlenci pogumno stala tudi naša zakladničarka Anka. Slavnosti so se morale kar ponavljati zaradi množice prijateljev in tudi poslovnih povezav. Hrabro je vzdržala vse do jeseni, ko se je v Idriji zgodila tudi tista prava slovesnost, praznovanje z upravnim odborom društva. V bogatem kulturnem programu je bil na programu rudnik, staro mestno jedro Idrije s cerkvijo sv. Barbare in sledila je tudi sacherjeva torta, ki jo je za Anko mojstrsko ustvaril naš član uprave Miha Kušar.

In kaj je praznovala Anka? Praznovala je Abrahama na podlagi desetih zapovedi! ■

p. Peter

Krščanske šole v Betlehemu ...

V Sveti deželi je šolstvo zelo raznoliko. Najprej je tu osnovna delitev na Izrael in Palestino. Krščanske šole v Izraelu imajo v resnici odlično reši tev. Postavljene so v kategorijo privatnih verskih šol s pravico javnosti. Ob tem je država Izrael tem šolam zelo naklonjena. Srednje in visoke šole imajo 100-odstotno finančno podporo države, medtem ko se za osnovne šole še dogovarjajo, da bi z 85-odstotne podpore tudi prešli na 100-odstotno. Rešitvi so prav blizu. Zanimivo je, da je judovska država tem šolam tako naklonjena. Razloge lahko iščemo v enostavni računici: pouk je kvaliteten, šole imajo ob svojem odprtem programu tudi široko versko in državotvorno vzgojo.

Potrebno je jasno povedati, da so krščanske šole odprte tako za kristjane kot za muslimane in da imajo krščanske šole zaposlene muslimanske učitelje za verske predmete. To pomeni, da Izrael natančno ve, da se v teh šolah ne bo propagiral nikakršen fanatizem, ne tak ne drugačen, kar se dogaja v verskih šolah v strogem islamu. In na teh zdravih osnovah krščanskega šolstva ima izraelska država jasno vizijo pozitivnega izobraževanja. Šole v Akkonu, v Nazaretu in v Jaf so torej na izraelskih ozemljih in spadajo v ta sistem.

Popolnoma drugače pa je na palestinskih ozemljih znotraj Izraela. Palestinska avtonomna oblast nima niti sredstev niti posluha, da bi organizirala medverske šole. Ima le islamske šole. Tako ostajajo kristjani zunaj tega sistema in so prepuščeni lastni iniciativi. In to pobudo so prevzele krščanske skupnosti, Latinski patriarhat in Kustodija Svete dežele. In ravno slednja je priskočila na pomoč šolstvu na palestinskih ozemljih z vso predanostjo. Postavila je celoten izobraževalni sistem od vrtca do visoke šole v Betlehemu, v Ramli in v Jerihi. Krščanske skupnosti morajo prevzeti celotno breme šolstva na svoja ramena. Tako je Kustodija Svete dežele morala poskrbeti še za šole zunaj Palestine, in sicer v Libanonu, v Jordaniji in v Siriji. V celotnem šolskem sistemu Kustodije Svete dežele je nad 10.000 malčkov, otrok, dijakov in študentov.

Da bi to »šolsko ministrstvo« v Kustodiji Sv. dežele delovalo, pa je potrebno imeti zaledje. Stroški vzdrževanja teh šol so porazdeljeni na posamezne narode in države, ki v

tem sistemu nastopajo kot sponzorji. Bolj jasno to poteka skozi darove, ki jih vse leto zbirajo Komisariati za Sveto deželo v različnih državah.

Tudi Komisariat za Sveto deželo v Sloveniji stalno opravlja svoj delež podpore. V zadnjih treh letih je bila prvenstvena potreba dokončanje stanovanj za kristjane v Betfage. Za ta projekt smo uspeli zbrati vsoto, ki je ustrezala dvema stanovanjema in pol. Lanskoletna zbiralna akcija, ki je trajala do 1. dec. 2007, pa je bila namenjena šolstvu in je prinesla 29.190,44€. Ponovno Bog plačaj in je prinesla 29.190,44€. Ponovno Bog plačaj in je prinesla 29.190,44€. Ponovno Bog plačaj in je prinesla 29.190,44€.

Enako pa začnemo z letošnjim adventom novo dobrodelfno akcijo, ki bo znova namenjena podpori krščanskih šol na ozemlju Palestine, Jordanije, Sirije in Libanona. Že doslej je bilo posebno zanimivo, da se dobrotniki odzivata tako množično, pa čeprav s skromnim darom, seveda nekateri tudi z izredno velikim. To pomeni, da čutite s kristjani, ki so med muslimanskim svetom v manjšini in potrebujejo zdravo in kvalitetno izobrazbo. Sicer so pa vsi dobrotniki in vsi darovi sproti

objavljeni v naši reviji Brat Frančišek. Tako je že sprotna objava imena in vsote najprej potrdilo, da smo dar prejeli, in hkrati zahvala za prispevek.

Naj bo tudi letošnja nova akcija, ki se imenuje »Šola Betlehem 2008«, znova priložnost, da podpremo tiste, ki brez naše pomoči ne bi mogli biti sprejeti v šolski sistem in se šolati v Palestini. ■

PRISPEVKE ZA Šola Betlehem 2008 lahko nakažete na KOMISARIAT ZA SVETO DEŽELO: TRR SI56-0510-0801-0637-691. A banka Vipa d.d. Ljubljana.

P. Peter Lavrih, komisar za Sveto deželo

Nabirka za krščanske šole v Sveti deželi

Od 15.10 do 03.12.2007

- 50 € - Baričič Boštjan;
- 41 € - Beravs Nikolaja, Beravs Vlasta;
- 40 € - Šebenik Andrej;
- 32 € - Baričič Boštjan;
- 30 € - Nemanič Jožica;
- 20 € - Bečan Edita, Kuclar Ivana;
- 10 € - Gržetič Cecilija, Krek Cecilija, Pelan Fani; ■

Uredila: Tatjana

PRIDI V DEŽELO, KI TI JO ŽELIM POKAZATI!

Romanja v Sveto deželo

Nekaj kratkih informacij o romanju

Najprej je treba imeti pred očmi celoto. To pomeni: letalski prevoz, avtobusni prevoz, bivanje - na osnovi polpenzionov ali celih penzionov, vstopnine, ki jih skorajda povsod zahtevajo, nekatere so še posebej visoke, npr. Masada... letališke takse, organizacija. Razlike nastanejo pri izbiri bivanja v hotelih ali v mladinskih domovih. Ob upoštevanju tega pridemo do dveh možnosti: hotelska namestitvev (dvo/troposteljne) ali mladinska namestitvev (sobe s 6-10 ležišči).

V Sveto deželo ne gremo na počitnice. Romarski program traja od jutra do večera. Obiski na svetih krajih so natančno določeni z urnikom, s poletnim in zimskim. V splošnem so svetišča odprta od 8.00 do 12.00 in popoldne od 14.00 do 17.00. Program mora biti vedno skrbno in natančno prilagojen, da ga romar lahko tudi v svoje zadovoljstvo izpolni. Tu so še redne sv. maše: dan je namreč oblikovan na temo skrivnosti, ki jo obhajamo: oznanjenje, advent in božič, trpljenje, velika noč, evharistija. Tako skrbno pripravljeno romanje smemo v resnici imenovati kot resne duhovne vaje v Sveti deželi.

Na tej poti nas Jezus vabi k Očetu. Abraham je to deželo dobil v oblubo, Mojzes jo je gledal z gore Nebo. Pot poteka od Jeruzalema, kjer sta David in Salomon utrdila pravičnost in mir v deželi, do krajev, kjer so preroki klicali k streznitvi. Od Betlehema do Nazareta, od Tabora do Kalvarije.

Razširjena pot - Stara zaveza

Sem sodita najprej Egipt, ki nam ponuja: egiptovsko puščavo s sv. Antonom Puščavnikom in sv. Pavlom, Kairo in Gizo s piramidami, Memfis, pot izvoljenega ljudstva iz Egipta, Sinajsko puščavo in vzpon na Mojzesovo goro (Horeb), in Jordanija, kjer je na programu Nabatejska Petra, Madaba, gora Nebo, od koder je Mojzes gledal Obljubljeno deželo. Ta program je na sporedu vsaj dvakrat na leto.

Natančno ceno prinašajo posamezni programi sproti. Ob prijavi, ki naj bo vložena vsaj mesec dni pred odhodom, plačate prevozni del stroškov v tolarjih, ostali del pa v USD v Sveti deželi.

Priprava na romanje je potrebna. Za Sveto deželo se navadno ne odloči zelo na hitro. Potrebna je priprava, študij in branje Svetega pisma. Zelo priporočamo knjigo Sveta dežela, vodnik,

p. Peter Lavrih, ofm, CTS
tel.: 05 330 30 30; mob.: 041 66 91 34

Komisariat za Sveto deželo

Tržaška 85, 1000 Ljubljana
tel.: 01 24 44 250 ; faks: 01 24 44 253;
www.sveta-dezela.si
email: pater.peter@rc.si;
TRR SI56-0510-0801-0637-691

ki je na voljo na Komisariatu. Najbolje je, da si knjigo nabavite že ob prijavi.

Kaj vzamete s seboj?

Manjši izvod Svetega pisma sodi najprej v romarsko torbo, vodnik po Sveti deželi, beležko in pisalo. Za mnoge je fotoaparater nujen spremljevalec. Potrebujete udobno obutev za hojo po mestih, zaščito pred soncem, sončna očala,...

Kdaj je najboljši čas za romanje v Sveto deželo?

Spomladanska sezona od FEBRUARJA do MAJA. V tem času je pripravljenih več skupin. Datumi so sproti objavljeni v Družini in na internetu.

V poletnih počitnicah je posebej pripravljena MLADINSKA SKUPINA (druga polovica AVUGUSTA) s poceni mladinsko namestitvijo (sobe imajo skupna ležišča, sicer z istim programom kot ostali). Primerno je zlasti za DARILLO BIRMANEC po prejemu zakramenta sv. birme (ali v času priprave).

Jesenska sezona od OKTOBRA do NOVEMBRA; datumi so objavljeni v Družini in na internetu.

IZREDNE SKUPINE, kot npr. župnijska romanja, skupine za duhovne vaje v Sveti deželi. Za take primere je možen katerikoli čas, poseben program, vendar je najbolje načrtovati že leto prej.

ŠTIRIDNEVNE SKUPINE so možne v poletnem času za zaključene romarske skupine, pevske zборе... takrat, ko v sezoni vozi redna linija iz Ljubljane dvakrat na teden. V tem primeru se opravi polovica programa ki je načrtovan ali pa se ga na željo skupine prilagodi.

A	26. december 2007-2. januar 2008	SVETA DEŽELA - IZRAEL / »Novoletna Sveta dežela«
B	18.-25. februar 2008	EGIPT (Sinaj, puščavniki, Kairo); JORDANIJA (Petra, Nebo, Madaba, Macher) / »Stara zaveza z novomašniki«
C	24. februar-3. marec 2008	SVETA DEŽELA - IZRAEL / »Nova zaveza z novomašniki«
D	10.-17. marec 2008	SVETA DEŽELA - IZRAEL / »Cvetna nedelja v Jeruzalemu «
E	23.-30. april 2008	SVETA DEŽELA - IZRAEL / »Prvomajski prazniki 1«
F	27. april-4. maj 2008	SVETA DEŽELA - IZRAEL / »Prvomajski prazniki 2«
F	1.-8. julij 2008	SVETA DEŽELA - IZRAEL / »Primerno tudi za birmance in botre!«
G	19.-26. oktober 2008	SVETA DEŽELA - IZRAEL / »Skupaj s koroškimi Slovenci«
H	27. oktober-2. november 2008	EGIPT (Sinaj, puščavniki, Kairo); JORDANIJA (Petra, Nebo, Madaba, Macher)
I	26. december 2008-2. januar 2009	SVETA DEŽELA - IZRAEL / »Novoletna Sveta dežela«

Frančišek Asiški

Gospod naj ti da mir

izbral in uredil br. Miran Špelič

V sodelovanju z založbo **NOVI SVET** v zbirki 100 strani

V knjigi je zbranih 100 kratkih razmišljanj in molitev svetega Frančiška Asiškega.

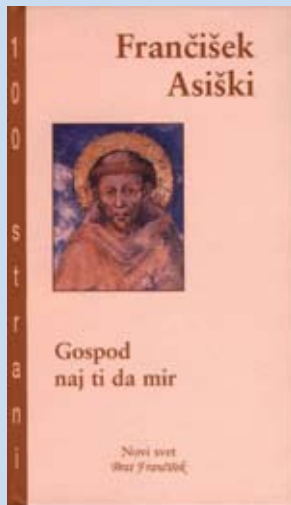
Frančišek Asiški je zganil svet s svojim sporočilom o miru, ki ga je črpal edinole iz svojega odnosa z Gospodom, učlovečenim in navzočim v euharistiji. V dobi križarskih vojn in rivalstva med italijanskimi mesti je pokazal na vrednoto soglasja in dialoga in s tem postal glasnik velikega Kralja, ki vlada brez smrtonosnega orožja.

Frančiškove besede so še vedno zelo dragocene, saj tudi današnji čas zaznamujejo spori in vojne, majhne in velike, domače in mednarodne.

Format: 112 str., trda vezava

Cena: 8,00 €

Za bralce Brata Frančiška do 15. 1. 2008 **7,00 €**

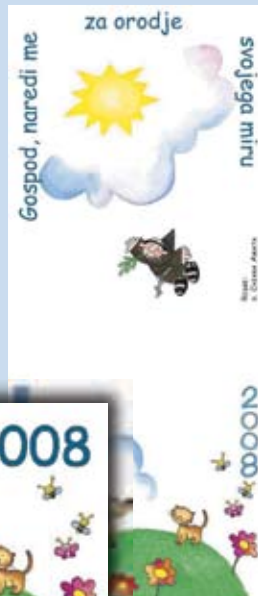

Gospod, naredi me za orodje svojega miru

Ali vemo, od kod prihaja ta znana molitev, ki jo pripisujejo Frančišku. Vse o njej boste lahko izvedeli iz **stenskega koledarja** in **žepnega koledarčka**, ki ju je s simpatičnimi frajjacki ilustrirala s. Chiara Amata. V žepnem so za vsak dan navedena tudi berila in evangeliji, ki se berejo pri maši.

5 izvodov stenskega koledarja (21x54 cm; 16 str.): **7,00 €**

10 izvodov žepnega koledarčka (10x13 cm; 16 str.): **8,00 €**

Kmalu izide:

Kostanjevica (monografija)

Potopis dveh frančiškanov iz Ormoža po Sveti deželi iz 1527

DVD o Sveti deželi

Naročila na naslov:

Založba Brat Frančišek

Prešernov trg 4, 1000 Ljubljana

tel.: 01 2429312, faks: 01 2429313, e-mail: zbf@rkc.si, <http://ofm.rkc.si/zbf>